

DARBININKAS

Vol. LXXVII, Nr. 9

Vasario - February 28, 1992

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

JT TEIKS TECHNINĖ PARAMĄ PABALTIJUI

— UNDP priėmė narėm Lietuvą, Latviją, Estiją ir Baltarusiją bei Ukrainą —

Pagrindinis Jungtinių Tautų techninės paramos fondas priėmė penkias naujas nares — Lietuvą, Latviją, Estiją, Baltarusiją ir Ukrainą, suteikdamas joms paramos gavėjo statusą, pranešė Lietuvos Misija Jungtinėse Tautose.

Vasario 10-14 dienomis Jungtinėse Tautose New Yorke posėdžiavo šio fondo — United Nations Development Programme — taryba, kuri dukart per metus renkasi įvertinti UNDP administruojamas programas besivystančiuose kraštuose.

Baltijos valstybių užsienio reikalų ministrai jau praėitų metų rudenį įteikė prašymus įstoti į UNDP, Lietuvai, Latvijai ir Estijai tapus Jungtinių Tautų sekretoriaus pritarimu įsteigti UNDP administruojamą Baltijos fondą.

Kalba Estijos ambasadorius

Lietuvos, Latvijos ir Estijos vardu į UNDP tarybą vasario 11 d. prabilo Estijos ambasadorius Ernst Jaakson. Jis pabrėžė, kad Baltijos valstybės "keliasi iš kolonializmo etapo, kuriame politinės ir ekonominės struktūros netarnavo Baltijos valstybių gyventojams". Jis atkreipė dėmesį į UNDP atstovų gruodžio mėn. kelionę į Baltijos valstybes, kur jie su valdžios atstovais suprojektavo darbo programas. Šiomis programomis siūloma įtvirtinti Lietuvos Banką, naują valiutinę sistemą ir privatų sektorį bei parūpinti specialistus gamtos saugos ir tarptautinės teisės srityse. Donorės valstybės šiltai priėmė Baltijos valstybių išreikštą norą

ne tik gauti paramą, bet ir ją pagal savo galimybes suteikti kitiems.

Amb. Jaakson savo kalboje paminėjo, kad Baltijos medikai ir inžinieriai yra dirbę kituose kraštuose ir yra pasiruošę toliau tarnauti besivystančiųjų kraštų gerovei.

Sveikina, bet neįsipareigoja

Šioje sesijoje donorės valstybės, kaip JAV, Kanada, Vakarų Europos šalys, kurios finansuoja UNDP vystymosi programas, sveikino naujas nares, primygtinai pabrėždamos, kad UNDP nenukreips lėšų nuo mažiausiai išsivysčiusių kraštų, t. y. Trečiojo pasaulio valstybių, tradiciškai ir išimtinai gaunančių UNDP paramą.

Indija, Pakistanas, Kongo, Sri Lanka, Ghana, Bangladešas ir kiti Trečiojo pasaulio kraštai, sveikindami naujas nares, ragino, kad joms skiriama parama ateitų iš papildomų šaltinių. Šio klausimo jautrumas ir paskatino Baltijos fondo steigimo idėją, kad draugiškos donorės valstybės galėtų tiesiogiai pervesti savo lėšas, skiriamas techninei pagalbai Baltijos valstybėse.

Rezervuotas atsargumas

Sesijos dalyviai pasižymėjo savo rezervuotu atsargumu nau-

jų narių atžvilgiu. Vieni ragino atidėti penkių valstybių priėmimą į UNDP iki ateinančios sesijos. Kiti baiminosi dėl kitų potencialių narių, būtent Bendrijos (buv. SSRS respublikų) valstybių, kurios bus priimtos į Jungtines Tautas šio mėnesio gale.

Belgijos atstovas pranešė, kad jo vyriausybė nusprendė atskirti paramą Rytų Europai nuo paramos mažiausiai išsivysčiusiems kraštams, nenorėdama šių dviejų grupių sujungti.

Ispanija ragino automatiškai nesuteikti paramos gavėjo statuso penkiems prašantiems, nes trūksta konkrečių duomenų apie jų visuminį nacionalinį produktą (taip vadinamas ekonominiame žargone valstybės metinių pajamų vidurkis vienam gyventojui).

Tačiau didžiama pasisakusiųjų pripažino, kad jų nuomone, Baltijos valstybės, Baltarusija ir Ukraina pilnai atitinka kriterijus gauti UNDP paramai, tik JT reformų dviasioje ragino UNDP administraciją ieškoti naujų veiklos formų Baltijos ir Bendrijos kraštų regionuose. UNDP taryba įsivaizduoja UNDP rolę kaip koordinacinę pagrindinę paskirtis bus derinti JT agentūrų

Petras Jurgėla

MIRĖ PETRAS JURGĖLA, LIETUVIŠKOS SKAUTIJOS ĮKŪRĖJAS

Vasario 19 d., trečiadienį, 7:40 v. r. Ellensville, LI, NY, ligininėje mirė kapitonas Petras Jurgėla, lietuviškos skautijos įkūrėjas, jos organizatorius, Lietuvos kariuomenės savanoris, žurnalistas ir publicistas, daugelio knygų autorius. Mirė eidamas 91 metus.

Petras Jurgėla buvo gimęs 1901 m. rugsėjo 30 d. Jersey

City, NJ. Jo tėvai vadinosi Jurgelevičiais. Tą pavardę ir jis ilgai vartojo, paskui sulietuvino.

Iš trijų brolių jis buvo vyriausias. Antras iš eilės buvo brolis Kostas, gimęs 1904 birželio 22 d., Elizabeth, NJ. Ten 1906 sausio 9 d. gimė ir trečias brolis Julius.

Jurgelevičių šeima 1914 m. grįžo į Lietuvą. Čia juos užklupo karas. Teko pasitraukti net į Rusiją. Petras mokėsi lietuvių gimnazijoje Voroneže, paskui Taganroge. Grįžęs į Vilnių, 1919 m. baigė Vytauto Didžiojo gimnazijos 6 klases ir įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Baigė Karo mokyklos antrąją lai-

(nukelta į 7 psl.)

sutartis, kurios įgalins gauti JAV investicijoms apdraudą Pabaltijo valstybėse.

Buvo iškeltas ir savų pinigų klausimas, bet Viceprezidentas tvirtino, kad niekas (iš Pabaltijo vadų) neprašė stabilizacijos fondų, kurie įgalintų įvesti konvertuojamą valiutą. Bet ir čia Viceprezidentas vėl nurodė Amerikos pabaltiečius, tardamas jiems: "Your Homeland needs you".

Tarp korespondentų, buvusių Washingtone, iš lietuvių dalyvavo Vladas Būtėnas iš Amerikos Balso, Juozas Laučka iš Radio Free Europe, dr. Jokūbas ir Loreta Stukai — Vyčių ir radijo programos atstovai, Joe Arlauskas iš LB ir Bridges, Jonas Bobelis iš Tautos Fondo ir Eltos, Asta Banionis iš LB.

Viceprezidentui telefonu savo klausimus pateikusių lietuvių tarpe buvo: Florence Eckert (Vyčių newsletter) iš Wilkes-Barre, PA; "Draugo" atstovė (pavardė neurodyta) iš Chicago; Vince Boris (Lietuvos Vyčių), Teresė Gečienė iš Philadelphiaios lietuvių radijo; Al Zaprackas iš Detroito lietuvių radijo ir Romas Kezys iš New Yorko lietuvių radijo.

Visi klausimai buvo aktualūs taip, kaip ir klausimai, kuriuos buvo pateikę latviai ir estai. Bendrą spaudos apžvalgą lietuvių spaudai parengė anglų kalba ir išsiuntinėjo Lietuvių Bendruomenės atstovė Washingtono Asta Banionytė. Jos biuleteniu pasinaudota ir šioje informacijoje.

DANIJOS KARALIŠKOJI PORA LANKYSIS PABALTIO VALSTYBĖSE

Danijos karalienė Margarita ir jos vyras Henrikas bus pirmoji karališka pora, kuri oficialiai lankysis trijose Pabaltijo valstybėse. Estijos, Latvijos ir Lietuvos Aukščiausiųjų Tarybų pirmininkų kvietimu, karalienė Margarita ir jos vyras numato lankytis Pabaltijo kraštuose liepos mėnesio pabaigoje arba rugpjūčio pradžioje. Tikslī vizito data bus vėliau nustatyta, susitarus su Danijos vyriausybe. Karališkoji pora atplauks jachta į Pabaltijo šalis.

Kaip pastebi apžvalgininkai, iki šiol joks monarchas dar nėra

lankęsis Pabaltijo valstybėse nuo pat 1918-ųjų metų, kai Estija, Latvija ir Lietuva tapo nepriklausomos. Spaudos agentūros šia proga taip pat atkreipia dėmesį, kad Danija buvo viena pirmųjų Europos valstybių, 1991 m. pripažinusių Pabaltijo kraštų atkurtą nepriklausomybę.

Be to, Danijos užsienio reikalų ministras Ellemann-Jensen buvo pirmasis šias pareigas einantis Vakarų šalies vyriausybės narys, apsilankęs Pabaltijyje, Estijai, Latvijai ir Lietuvai atkūrus nepriklausomybę.

V.R.-L.S.

\$44 MILIJONAI NUOSTOLIŲ LIETUVAI PER 1991 METUS

Lietuvos Statistikos biuras apskaičiavo ir paskelbė nuostolius, kuriuos patyrė Lietuva ryšium su buvusios Raudonosios armijos veikla respublikos teritorijoje 1991 m.

Pagal paskelbtus duomenis, Lietuvai buvo padaryta nuostolių už beveik 44 milijonus dolerių. Ši bendra suma apima Sovietų kariškių Lietuvoje sunaikintą arba konfiskuotą nekilnojamoją turtą, valstybės patirtus nuostolius dėl pramonės produkcijos sumažėjimo per Maskvos Lietuvai paskelbtą ekonominę blokadą ir, galop, Lietuvos valstybės išleistas lėšas už sugadin-

to nekilnojamojo turto restauravimą ir apsaugojimą.

Daugiausia nuostolių raudonarmiečiai padarė Vilniuje per televizijos bokšto puolimą, sausio 13-ąją, ir vėliau. Jie ne tik nusiaubė televizijos patalpas, bet sunaikino labai daug brangių aparatūros.

Užsienio spaudos agentūros pažymi, jog Lietuva reikalauja, kad buvusi Sovietų kariuomenė jai atlygintų už padarytus nuostolius, pavyzdžiui, perleistų Lietuvai dalį respublikoje dislokuotų ginkluotųjų pajėgų karinės medžiagos.

Lietuviai sveikina JAV viceprezidentą Dan Quayle vasario 7 d. Vilniuje, Nepriklausomybės aikštelėje. Viduryje iš k.: Gražina Landsbergienė, JAV viceprezidentas, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, viceprezidento žmona Marilyn. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

QUAYLE SPAUDOS KONFERENCIJA Ryšium su viešnage Pabaltijy

Vasario 12 d. Washington, Old Executive Office Building, JAV viceprezidento štabas buvo suorganizuojamas spaudos konferencija, kurioje dalyvavo pabaltiečiai žurnalistai. Konferencijos tema: Viceprezidento įspūdžiai ir komentarai apie jo vizitą Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje vasario 6-7 dienomis.

Konferencijoje dalyvavo 17 radijo ir spaudos žurnalistų ir devyni žurnalistai, savo klausimus pateikė telefonu.

Pradžioje — Viceprezidentas pakomentavo savo viešnagę, o po to korespondentai pateikė jam klausimus. Po salėje esančio žurnalisto klausimo ir Viceprezidento atsakymo sekė klausinys telefonu.

40 minučių užtrukusioje konferencijoje bendrais bruožais ir apžvelgtą Viceprezidento viešnagę Baltijos valstybėse. Pirmoje eilėje buvo pabrėžta, kad Vi-

ceprezidentas, kuris keliavo su žmona, buvo visur šiltai sutiktas. Jis ypatingai tai pabrėžė apie Vilnių.

Jo "istorinės misijos", kaip jis sakė, tikslas buvęs trejopas: pripažinti tas valstybes ir jų vyriausybes, oficialiai atidarant JAV ambasadas; pasitarti su vyriausybėmis dėl jų kraštams teikiamos pagalbos ir patirti jų dabartinius rūpesčius.

Viceprezidentas konstatavo, kad svarbiausias problemais tai: elektros energijos trūkumas, stoka techninės pagalbos, kurios norima gauti iš JAV, rinkos suradimo reikalas Pabaltijo prekėms eksportuoti ir — pats svarbiausias — kad neatidėliotinai būtų atitrukta Sovietų kariuomenė.

Iš atsakymų į žurnalistų klausimus paaiškėjo, kad JAV politiškai spausianti Nepriklausomųjų Valstybių Bendruomenę atitraukti kariuomenę, bet

(nukelta į 2 psl.)

-o-

JAV viceprezidentas Dan Quayle (nuotraukos dešinėje) su žmona Marilyn ir su vertėja Ada Ustjanauškiene, iš Hartford, CT, vasario 7 d. Vilniuje, Nepriklausomybės aikštėje, tarp džiūgaujantių lietuvių. Nuotr. Steven Purcell — The White House

JT TEIKS TECHNINĘ PARAMĄ PABALTIJUI

(atkelta iš 1 psl.)

ir kitų daugiašalių organizacijų pagalbos veiklą šiame regione.

UNDP administratorius William Draper pilnates sesijoje išbarė tarybos narius, pridurdamas, kad laikas veikti yra dabar, o ne po poros mėnesių. Jis aiškino, kad didėjantis visuomenės nepasitenkinimas ir nekantrumas apstabdė šių kraštų vystymąsi bei graso demokratijos įtvirtinimui. Todėl "aš raginu tarybą patenkinti šių kraštų prašymą šioje sesijoje", apeliavo administratorius.

Užkulisiniai pasitarimai

Šis klausimas paskatino atskiras konsultacijas už sesijos ribų. Konsultacijų metu paaiškėjo, kad Administratoriaus tonas padarė norimą poveikį tarybos nariams. Susirinkusios valstybės principu sutiko suteikti naujam penketukui paramos gavėjo statusą ir skirti pradinį įnašą iš UNDP lėšų. Numatyta suma, t.y. apie 1 milijonas dolerių penkmečiui kiekvienai valstybei, yra maža palyginus su visuotine UNDP sąmata, siekiančia apie \$2.4 milijonus į metus. Tačiau tikimasi, kad draugiškos valstybės parems UNDP programą per Baltijos fondą.

Vieninteliam siūlymui, kuriam susirinkusieji nepritarė, buvo kuo greičiau steigti UNDP įstaigą Baltijos valstybėse, tikriausiai Rygoje. Šį siūlymą užvertavo ir atidėjo į gegužės sesiją, motyvuojant, kad UNDP programa turi būti galutinai sudaryta su Baltijos vyriausybiomis, ir tik tada taryba ją patvirtins. Diskusijose vyravo nuomonė, kad UNDP uždavinys yra administravimas, todėl šio organo pagrindinė paskirtis turėtų būti koordinacinė, padedant valdžiom optimaliai susidoroti su teikiama bei siūloma dvišale ir daugiašale parama. Posėdžio pirmininkas, Suomijos ambasadorius, pažadėjo susumuoti diskusijų išvadas ir suredaguoti rezoliuciją.

Trečiojo pasaulio balsai

Tačiau, kai naujoji rezoliucija buvo pateikta balsavimui, pasipylė Trečiojo pasaulio protestai. Kongo ir Indija prašė įterpti paragrafą, atkreipiant dėmesį į lėšų mažėjimo problemą. Jos reikalavo pažymėti, kad reikia ieškoti naujų resursų, nes narių skaičius didėja, o išdas mažėja.

Argentina, Bangladešas, Mauritanija ir kitos Trečiojo pasaulio valstybės parėmė Indiją ir Kongą.

Kalbėdamas trijų Baltijos valstybių vardu, Estijos atstovas Paul Luedig nusistebėjo, kad iš vienos pusės Indija ir Kongo

sveikina naujas nares, o iš kitos — sąlygoja jų narystę. Netikslu būtų įpinti lėšų klausimą į rezoliuciją, kurios tikslas yra pasveikinti ir priimti naujas nares, pilnai atitinkančias UNDP paramos gavėjo kriterijus: tai būtų diskriminacija ir neigiamas signalas kitiems kraštams, besiruošiantiems ateityje tapti UNDP nariais. Jei iš viso reikia šį klausimą kelti, tai darykite atskiroje rezoliucijoje, prašė estas.

Sunkiai pasiektas kompromisas

Supratęs, kad nebus įmanoma praveisti rezoliucijos konsensuso būdu, pirmininkaujantis prašė klausimą aptarti už salės ribų ir pateikti sprendimą sesijai, kuri buvo numatyta užbaigti darbą 6 v.v. Karštos diskusijos šiuo klausimu užsitęsė iki po 9 val.

Įvairius variantus siūlė Trečiojo pasaulio kraštai, Rytų Europos bei donorės valstybės, kol visi sutarė kompromisą — būtent, nekeisti originaliosios rezoliucijos, bet paruošti kitą atskirą rezoliuciją, kurioje būtų liečiamas finansinis aspektas, neminint naujųjų narių. Rezoliucija ragino UNDP ieškoti papildomų resursų vystymosi programoms remti.

Itin solidariai Baltijos valstybių, Baltarusijos ir Ukrainos poziciją rėmė Lenkija, Rumunija ir Rusija. Rumunų atstovas pavadino Trečiojo pasaulio siūlomą variantą diskriminaciniu. Estijos atstovas tai paantrino, pridurdamas, kad naujieji UNDP nariai yra išskiriami vien dėl jų geografinės padėties.

Vieniems — konkurentai, kitiems — finansinė našta

Pasak sesijoje Lietuvai atstovavusios Gintės Damušytės,

"patyrėme iš vienos ir kitos pusės kartais neracionalią baimę, kurią pradėjome kaip pilnatėisės narės išskaidyti. Trečiasis pasaulis mums išvėlgia naują pašalpos konkurentą, o vakarai — kitą finansinę našta. Tačiau parodėme, kad, nors mums ta pagalba šiuo momentu ypač reikalinga, norime būti sąžiningomis JT narėmis, padedant kitiems pagal mūsų sąlygas. Esame be galo jautrūs kitiems, kurių sąlygos yra žymiai sunkesnės, bet tuo pačiu ginsime ir savuosius teisėtus interesus".

Sekanti UNDP sesija įvyks gegužės mėn. Genevoje, kur numatoma skirti daugiau laiko Rytų Europos vystymosi programų planavimui ir jų finansavimui.

LIETUVOS IR RUSIJOS LAIŠKAS JT SAUGUMO TARYBAI

Lietuvos Misija Jungtinėse Tautose pranešė, kad Lietuvos, Latvijos ir Rusijos ambasadoriai vasario 13 d. New Yorke pasirašė bendrus pareiškimus kariuomenės išvedimo klausimu. Šie pareiškimai vasario 14 d. buvo paskleisti kaip oficialūs Saugumo Tarybos dokumentai.

Prisimenant 1991 m. gruodžio 13 d. dokumentą, kuriuo Baltijos atstovai Jungtinėse Tautose perspėjo Saugumo Tarybą dėl pavojingos padėties, egzistuojant galimybei, kad buvusi Sąjunga nebegalės toliau valdyti savo kariuomenės, dislokuotos Baltijos valstybėse, šiuo nauju kreipimusi norima pranešti, kad prasidėjo derybos kariuomenės išvedimo klausimu.

Lydraštyje, adresuotame Generaliniam Sekretoriui Boutros-Ghali, Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis ir Rusijos ambasadorius Julij Voroncov praneša, kad sau-

JAV Karo veteranų administracija paruošė medicininę pagalbą Lietuvai projektą, kurį suorganizavo ir tvarko karo veteranų ministras Edward Derwinski.

Šiame projekte numatyta perduoti Lietuvos universitetų ir kelių miestų ligoninėms tarp 3,5-4 milijonų dolerių vertės įvairių medicinos instrumentų, aparatų, vaistų ir t.t. Taip pat yra numatyta, kad dvi mokomosios universitetinės JAV karo veteranų ligoninės bandys sudaryti artimą akademinio ir gydytojų pasikeitimo programą su dviem universitetinėmis Lietuvos ligoninėm (bendradarbiavimo principas — kaip "sister hospitals"). Tai būtų ypatingai svarbu lietuviams gydytojams, nes jie turėtų progą keletą mėnesių stažuotis JAV karo veteranų ligoninėse ir susipažinti su JAV medicinos programa. Prezidento Bush administracija šį projektą patvirtino.

Ministras Derwinski sudarė komisiją projektui įgyvendinti. Tai komisijai, kaip Derwinkio patarėjas ir konsultantas, vadovauja dr. Kazys Bobelis, Amerikos lietuvių visuomenės veikėjas ir gydytojas chirurgas. Komisijoje taip pat dalyvauja: James W. Holsinger, M.D., veteranų vyriausiasis gydytojas, Roger Shannon, veteranų ligoninių radiologijos direktorius, John Fears, veteranų ligoninių direktorius, Irwin Pernick, Derwinkio patarėjas.

Ši komisija išvyksta į Lietuvą 1992 m. kovo 6 d. ir aplankys Vilniaus ir Kauno universitetų ligonines ir dvi parinktas provincijos ligonines bei susipažins su

sio 31 d. Vilniuje įvyko Lietuvos ir Rusijos delegacijų darbo susitikimas svarstyti buvusios SSRS ginkluotųjų pajėgų išvedimą iš Lietuvos. Prie jų lydraščio prijungtas Rusijos ir Lietuvos Respublikos valstybinių delegacijų darbo susitikimo komunikatas rusų ir anglų kalbomis.

Apie Latvijos-Rusijos delegacijų susitikimą Rygoje Latvijos ambasadorius Aivars Baumanis su Rusijos ambasadorium pasirašė analogišką dokumentą, kuris, kaip ir Lietuvos-Rusijos komunikatas, vasario 14 d. buvo paskleistas Jungtinėse Tautose.

Rusijos ambasadorius Voroncov sveikino šią Lietuvos iniciatyvą, pridurdamas, kad tai bus įrodymas, jog Lietuva, Latvija ir Rusija eina konstruktyvaus dialogo keliu, siekiant šio jautraus klausimo sprendimo. Pusvalandį trukęs draugiškas susitikimas įvyko buvusios SSRS Misijos, dabar Rusijos Federacijos, Baltarusijos ir Ukrainos, patalpose.

JAV KARO VETERANŲ PAGALBA LIETUVAI

medicinos stoviu Lietuvoje. Kovo 11 d. yra numatytas bendras posėdis su Lietuvos gydytojais ir sveikatos ministerijos atstovais aptarti Lietuvos medicinos stoviu ir viso projekto tvarkymui.

Dr. Bobelis išvyksta į Lietuvą anksčiau, kad galėtų paruošti

programą visos delegacijos priėmimui ir apsilankymui. Dr. Bobelis jau turėjo šiuo reikalų pasitarimus su Vilniaus universiteto medicinos fakulteto dekanu prof. dr. Česniu, dr. Stase Mieželyte ir sveikatos ministerijos užienio reikalų vadovu dr. Valavičiumi. Dr. Bobelis taip pat tuo reikalu konsultuos ir Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininką Vytautą Landsbergį. (Elta)

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojo vietoj — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams turtai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadeniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

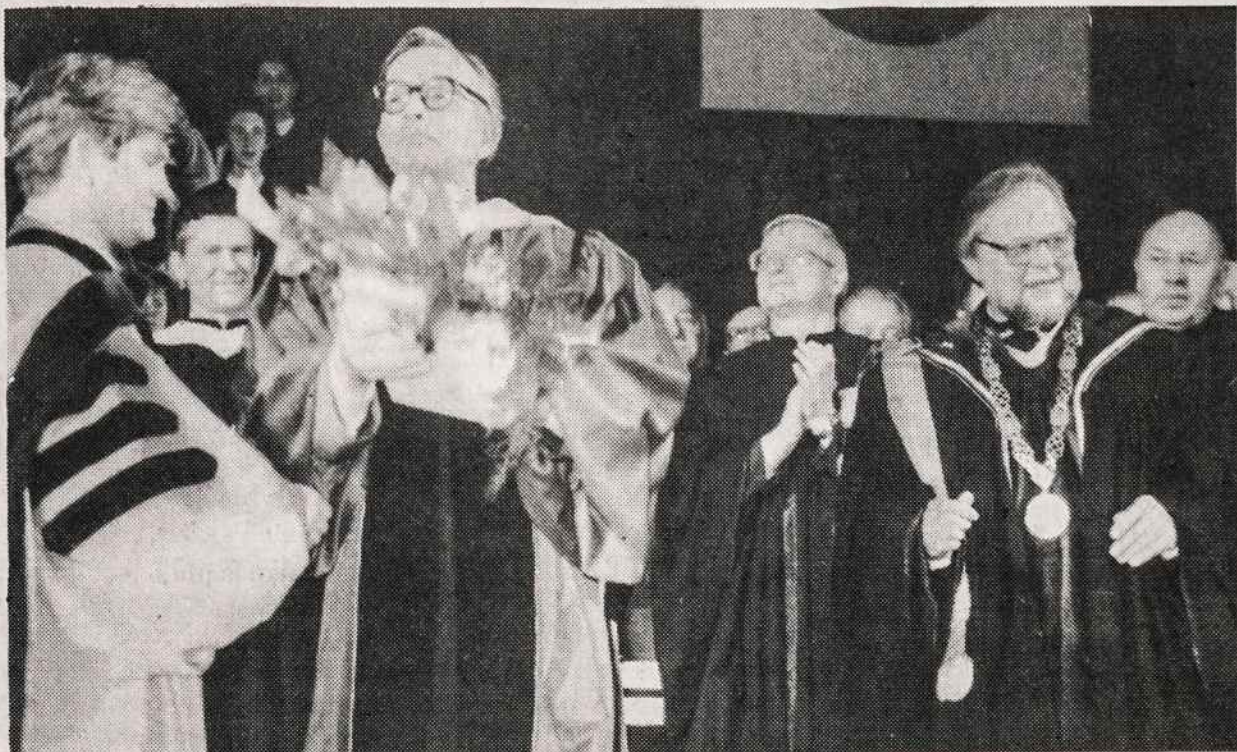
NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 -10 val. ryto WWNK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virgjinija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorke valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel.: 908 753 - 5636

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvių advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 - 962 - 5810.

<p>LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI J VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.</p> <p>Fasolino MEMORIALS</p> <p>66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379 PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150</p> <p>TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE</p>	<p>KVEČAS JONAS 1933 + 1976</p>
---	---

Lietuvos ambasadoriui Washingtone Stasiuz Lorzaraičiui vasario 9 d. Kaune Vytauto Didžiojo Universitetas suteikė garbės daktaro laipsnį. Dešinėje universiteto rektorius prof. dr. Algis Avizienis. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS I LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Šv. Kazimieras ir pranciškonai

Esame girdėję, kad šv. Kazimiero kultu labiausiai rūpinosi jėzuitai. Šv. Kazimierą naudojo kaip pavyzdį, norėdami prie Bažnyčios pritraukti aristokratų jaunuomenę. Statydami bažnyčias jo garbei, jie išplėtė baroko stilių Lietuvoje.

Pranciškonai vienuoliai, kurie daug anksčiau nei jėzuitai apsigyveno Vilniuje, anksčiau ir įsijungė į akciją, kad karalaitis Kazimieras būtų paskelbtas šventuoju. Tuo rūpinosi ir Lietuvos valdovai, aukštieji dvasininkai, didikai.

Vatikano archyvuose yra vienas išlikęs dokumentas, rašytas lotynų kalba 1516 m. vasario 18 d. Tuo raštu Vilniaus pranciškonai prašo popiežių Leoną X, kad jis Lietuvos karalaitį Kazimierą paskelbtų šventuoju. Tame dokumente taip rašoma:

„Laikome reikalingu pažymėti Jūsų Šventenybei, kad Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė ne tik iš visų pusių yra apsupta netikinčių tautų, kaip antai, totorių, skitų ir už akmenį kietesnių maskoviečių (rusų), bet jų netikėlių yra pilna ir krašto viduje.

Tačiau geriausias ir gailiausias Dievas, kurio maloningumas yra neišreiškiamas, norėdamas Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės žmones išlaikyti šventame tikėjime ir neseniai atsivertusių širdyse uždegti didesnio pamaldumo bei dieviškų įsakymų gerbimo meilę ir uolumą, teikėsi išrinkti skaisčių kunigaikštį Kazimierą. Visagalys davė jam Dievo baimės, išminties, teisybės, ištikimybės ir meilės dvasią, sutvarkė jo troškumus, ir pagaliau jį, pasižymėjusį dorybėmis bei gerais darbais, pasiūkė pas save iš šio gyvenimo, padarydamas jo kapą gar-

bingu. Ten, kur jis palaidotas, įvyksta garšūs nuolatiniai ir įvairūs stebuklai, apie kuriuos pranešė mums juos patyrusieji.

Vykdydami savo tikėjimo pareigą, visa tai pranešame, kad Jūsų Šventenybė maloningai teiktųsi išklausti visų šio krašto tikinčiųjų prašymą duoti eigą bylai, kad Dievo garbės padidiniui kunigaikštis Kazimieras būtų įrašytas į Šventųjų skaičių. Jeigu Jūsų Šventenybė tai padarys, tai tuomi šiame krašte labai sustiprinsite šventą tikėjimą.

Šis pranciškonų prašymas buvo išklaustas — karalaitis buvo pripažintas šventuoju, Vilnius džiugavo, rengė jo garbei procesijas, statė prie katedros jo karsto koplyčią — vieną iš gražiausių baroko pastatų.

Pranciškonai pačiame Vilniuje, sakydami pamokslus, skleidė šv. Kazimiero kultą, iškelė jį kaip gyvenimo pavyzdį. Pranciškonai važiavo ir per kaimus, žmonėms sakydami pamokslus. Ir ten jie kalbėjo tą patį — skleidė šv. Kazimiero kultą.

Prasidėjęs okupacijų metams, šv. Kazimieras tapo kovos simboliu prieš okupantus, nes jis ir savo gyvenime kovojo prieš pravošlavijos plėtimąsi Lietuvoje, prieš rusų ekspansiją. Spaudos draudimo metais Kretingos pranciškonų vienuolynas įsijungė į lietuviškos spaudos gabenimą iš Prūsų, jos skleidimą Lietuvoje. Šv. Kazimiero kultas buvo varžomas, bet per pranciškonų vienuoliją jis buvo palaikomas ir skelbiamas žmonėse.

Dabar Amerijoje įsikūrusi pranciškonų vienuolijos provincija yra pasivadynusi šv. Kazimiero vardu.

(nukelta į 4 psl.)

Kadangi Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke pagal savo paskirtį per pusšimtį okupacijos metų gynė Lietuvos piliečių teises Amerikoje, tai ir dabar pagal įprotį mūsų lietuvininkai ateina su prašymais.

Dabar jie prašo ginti jų teises ne nuo kokių Amerikos administracinių organų išpuolių, bet nuo Lietuvos valdžios, kuri tariamai leidžianti prieš juos nukreiptus pilietybės įstatymus ir potvarkius, apribojančius okupantų užgrobtų privačių nuosavybių grąžinimą. Ir be aiškinių suprantama, kad konsulas atsiduria keblioje padėtyje. Jam belieka išklausti skundus ir tartinai bendromis jėgomis siekti daugumai priimtinių sprendimų, užtikrinant, kad Lietuvos valdžia yra labai dėkinga užsienio lietuviams už svarų įnašą į Lietuvos laisvės kovą ir kad jokiū būdu nemano jų išjungti iš Lie-

— MES IR JIE — AR TIK MES? —

A. SIMUTIS

tuvos ekonominės gerovės atstatymo darbų.

Na, bet leiskime kalbėti skriaudžiamiesiems ar tariamai nuskriaustiesiems. Kaip dalykai atrodo iš jų taško žiūrint?

Taip atrodo užsienio lietuvių požiūriu

Prieš okupantą kovojo visa lietuvių tauta, Lietuvoje veikė rezistentai, drąsiai rizikuodami būti įkalintais arba ištremtais į Sibirą. Gelbėdami savo gyvybę, atsидūrę svetimos šalyse, tęsė kovą, kiekviena proga primindami laisvų šalių valstybininkams apie lietuvių tautai daromą skriaudą. Užsienyje gyvenančių

lietuvių pastangų dėka žmogaus teisių pažeidimai okupuotoje tėvynėje greit rado platų atgarsį laisvajame pasaulyje. Kovoje už Lietuvos laisvę dalyvavo visa tauta, nežiūrint kur jos nariai gyvena — pavergtoje tėvynėje, Sibiro ištrėmimo ar laisvojo pasaulio šalyse. Mus visus jungė vienas tikslas — Lietuvos laisvė. Kovoje buvome tikrai mes lietuviai, nepaisant kur begyvenome.

Daugelio nustebimui, kovą laimėjus, atsirado „mes“ — Lietuvos lietuviai ir „jie“ — užsienio lietuviai.

Konstitucija išjungė užsienio lietuvius

Spraga tarp „mes“ ir „jie“ palaipsniui tiek padidėjo, kad Pilietybės Įstatymo pirmas straipsnis visiškai išjungė iš Lietuvos gyvenimo užsienio lietuvius, nustatydamas, kad Lietuvos piliečiai yra „asmenys iki 1940. VI. 15 turėję Lietuvos pilietybę, jų vaikai ir vaikiaičiai, jeigu jie neįgijo kitos valstybės pilietybės“. Po beveik pusšimčio metų gyvenimo užsienyje labai mažai beatsiras tokių, kurie darbo ar profesiniais sumetimais nebūtų priėmę gyvenamojo krašto pilietybės. Pavyzdžiui, Amerikoje gydytojas galėjo gauti praktikos teises tik tapęs piliečiu.

Okupanto užgrobtu turto atgavimo sąlygavimas Lietuvos pilietybe padėtį dar labiau pablogino.

Advokatas Kazimieras Motieka viename Lietuvos laikraštyje pilietybės įstatymo interpretacijai uždėdamas antraštę: „Ar atvers Lietuva duris savo vaikams?“, implikuoja, kad durys užsienio lietuviams jau užtrenktos. Atsidūręs prieš užtrenktas duris, Amerikos lietuvių žurnalistas K. Radvila „Laisvoje Lietuvoje“ suunka: „Štai tau ir ta mano Lietuva“.

Kaip daro kiti

Ieškant atsakymų į iškilusias problemas, verta pasižvalgyti į panašioje padėtyje atsidūrusias kitas valstybes, na, ir į praeitį. JAV pilietis rabinas savo laiku persikėlė į Izraelį, parlamento rinkimuose išstatė savo kandidatūrą ir buvo išrinktas. JAV administracijos organai nusprendė, kad jis tuo prarado pilietybę, bet Aukščiausiasis Teismas to

nepatvirtino. Lenkijos prezidento rinkimuose savo kandidatūrą išstatė ir Kanados pilietis lenkas. Nors jis rinkimų ir nelaimėjo, bet jau vien tas faktas, kad jis galėjo kandidatuoti, daug pasako. Arba štai neperseniausiai įvykusiuose Bulgarijos prezidento rinkimuose kandidatūrą išstatė bulgaras JAV pilietis. Jis irgi nelaimėjo, bet į rinkimus įnešė daug gyvumo.

Lietuvos Generaliniame Konsulate atsilankiusieji primygtinai klausia, ar panašūs dalykai dabar galimi Lietuvoje. Suprantama, kad turėjau atsakyti neigiamai. Dabartinio pilietybės įstatymo akivaizdoje negalima ir svajoti, kad populiarūs užsienio lietuvių vadai, kaip dr. Bobelis ar dr. Bieliauskas, galėtų išstatyti savo kandidatūras prezidento ar ir parlamento rinkimuose.

Kaip buvo praeityje

Čia ir vėl nauji klausimai. Kodėl po Pirmojo Pasaulinio Karo atsistačiusioji Lietuva nedarėsi tokių skirtumų kaip dabar? Tuometinis Amerikos pilietis Leonardas Šimutis 1928 m. grįžta į Lietuvą ir krikščionių demokratų sąrašu išrenkamas į III-įjį seimą. Arba štai Amerikos piliečiai: Magdalena Avietėnaitė, Bronius Balutis, Petras Daužvardis ir Juozas Kajeckas (Amerikose gimęs) įsijungia į Lietuvos diplomatinę tarnybą ir užima atsakingus postus. Amerikos pilietybė nebuvo kliūtimi iškilti tarnyboje ir užimti aukštus postus. Kodėl dabar primygtinai reikalaujama atsakyti Amerikos pilietybės bandantiems apsigyventi Lietuvoje, įsigyti nuosavybę ar įsijungti į valstybės atstatymo darbą?

Anksčiau Lietuva viliojo, dabar — kliudo sugrįžti

Ginčams aštrėjant, vis labiau priekaištaujama, kad Lietuvos valdžia, leisdama užsienio lietuviams nepalankius pilietybės įstatymus ir griežtai juos interpretuodama, juos diskriminuoja. Esą kaip 1918 metais atsistačiusioji Lietuva viliojusi Amerikos lietuvius grįžti Lietuvon, taip dabartinės valdžios organai statą įvairiausius kliūtis Lietuvos pilietybei atgauti, nelinkę

(nukelta į 4 psl.)

Šv. Kazimieras — dail. Zenono Kolbos vitražas Kennebunkport, ME, lietuvių pranciškonų vienuolyne.

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Graikijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

36

Atėnų architektai, apvaldydami erdvę Atėnos garbei, sukūrė graikų — vakarų genijui rėmus.

Atėna buvo viena iš svarbiausių deivių tarp Olimpo dievų. Pasak mito, Dzeusui suvedžiojus Metis, jam buvo pasakyta, kad bet kada iš jos gimės sūnus nuvers jį nuo Olimpo sosto. Todėl Dzeusas prarijo Metis gyvą. Vėliau Hefestas kirviu perskėlė Dzeusui galvą, iš jos išėjo ginkluota Atėna. Taigi Atėna buvo ypatinga Dzeuso dukra. Deivės Atėnos užduotys ir savybės buvo įvairios. Ji buvo karo deivė, karo dievo Ares antrininkė. Betgi ji buvo ir taikos deivė, garsi užuojauta ir dosnumu. Lygiai kaip Minerva, kurią romėnai tapatino su Atėna, ji buvo meno ir amatų, ypač verpėjų bei audėjų globėja. Vėlesniais amžiais Atėna buvo laikoma ir išminties deive.

Atėna buvo ir miestų gynėja, ypač Atėnų miesto, kur buvo pa-

Atėnai. Bendras Agoros vaizdas. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

Olimpo dievus, prašydami juos būti varžybų teisėjais. Olimpo dievų sprendimu, varžybas laimėjo Atėna.

Džiaugiamės, kad taksistas nesutiko nuvežti į Pnyk kalvą. Pėsčiomis daugiau pamatai ir pastebi, pasikeiti mintimis ir įžvalga. Betgi Graikijos saulė karšta ir spiginte spigina. Man įprasta Viduržemio jūros kraštuose savo plikę kepurę dengti. Žiūriu, kad kun. Vladas D., iš pagarbos Atėnams, galvos kepurę nedengia. Jam primenu, kad Saulė — Helios kadaise čia buvo „dievas“, o žmonės galvos užsidengimu ne tik jam pagarbą pareiškėdavo, bet ir pakludavo. Kun. Vladas D. užsimena apie mūsų tautiečius Tėvynėje, kuriems

jam tiek metų neįmanoma praturtėti Atėnų aplankymu.

Pnyx kalva neturi jokių senovės statinių. Ją supa gaivus parkas. Vieta pasižūrėti į Akropolį ir pasižvalgyti po plačią padrikusius šiuolaikinius Atėnus. Parkas atviras, bet žmonių mažai. Dienos karštis ir alkis primena, kad jau vidurdienis — pietų metas. Restoraną radome Pnyx kalvos papėdėje, už parko ribų — sėdėdami už stalo, gėrėjomės Partenonu ant Akropolio.

Sekmadienio pietūs Atėnuose

Viduržemio jūros kraštų kelevis visados pusryčius, pietus ir vakarienę pradeda vandeniu. Ryto metą geri saugų vandenį, nes nežinai, kur saugaus vandens rasi, pietų ir vakarienės metu geri, nes esi „išdžiūvęs“ — ištroškęs. Saugų vandenį ir Graikijoje reikia pirkti buteliuose.

Pasiūliau kun. Vladui D. atsi-gaivinti „liūto pienu“. Negi, sako, trauki mane per dantį. Bet būdamas atviras staigmenai, sutinka. Užsakau ūzo (ouzo) gėrimo. Patarnautojas atneša stiklus su bespalviu gėrimu ant dugno ir ledų dubenį.

— O kur liūto pienas? — klausia kun. Vladas D.

Patarnautojas įdeda keletą ledo gabaliukų į stiklą su bespal-

Graikų kapinių paminklas iš prieškristinių amžių. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

viu gėrimu, ir gėrimas pabąla, tampa „liūto pienu“. Gėrimas yra kvapus ir nekenksmingas.

„Liūto pienu“ gaivinas graikai ir arabai. Tik į skirtingai vadinama, graikai — ūzo, o arabai —

arak. Artimuosiuose Rytuose vanduo ir maistas turi savybių, kurios ne syki, ypač kelionės pradžioje, kelevių vargina.

(Bus daugiau)

— MES IR JIE — AR TIK MES? —

(atkelta iš 3 psl.)

teisėtiems savininkams grąžinti okupantų atimtą turtą, varžo bet kokios nuosavybės įsigijimą už užsienyje uždirbtus pinigus.

Statydami kliūtis laisvojo pasaulio lietuviams grįžti ir įsijungti į Lietuvos ekonominį bei kultūrinį gyvenimą, sudaro įspūdį, lyg tai jų būtų bijoma. Ne vienas linkęs įtarti, kad tai stalinizmu nudažyto mąstymo nuosėdos, pagal kurias reikėjo bijoti visko, kad tik ateina iš laisvojo pasaulio.

Ne vienas giliau mąstantis bando suprasti tuos skirtumus, kurie atsirado iš labai skirtingų aplinkybių, kuriomis Lietuva atsisatė po Pirmojo ir po Antrojo pasaulinio karo. Pirmu atveju karo nusiaubta Lietuva kėlėsi iš pelenų, ir įstatymais apsaugotos nuosavybės teisės nebuvo universaliai pažeistos.

Senieji biurokratai rūpinasi savimi

Tuotarpu antru atveju net dvi generacijos užaugo sistemoje, kurioje privatinės nuosavybės teisės buvo iš Lietuvos gyventojų atimtos ir niekinamos, privatus verslininkas, jei toks atsiradavo, buvo smerkiamas ir baudžiamas kaip išnaudotojas, pelnagrobys ir spekuliantas. Liugvistai buvo bijoma kontaktų su laisvojo pasaulio lietuviams.

Tokioje sistemoje užaugusiam yra visai natūralu, kad visas ne-

judomas turtas, ar tai būtų ūkis, fabrikas ar kelių šeimų gyvenamas namas, yra valdžios nuosavybė. Tokiu turtu rūpinasi ir jį tvarko ne rūpestingias privatus savininkas, bet valdžios pastatytas biurokratas. Biurokratai, kuriems tokia santvarka buvo patogi, nėra nuo žemės paviršiaus išnykę, jie ir dabar už jos išlikimą patydom kovoja iš pogrindžio, visai dangstydamiesi.

Tad savaime suprantama, kad tokioje santvarkoje susiformavęs mentalitetas, dargi iš pogrindžio suinteresuotų biurokratų kurstomas ir palaikomas, nėra palankus pripažinimui kieno nors prieš pusimtį metų buvusių teisių j nuosavybę. Kuo mažiau tokių pripažinimų, tuo laimesni ekonominės stagnacijos pagrindiniai ramsčiai — tuos turtus valdantieji ir administruojantieji biurokratai.

Užsienio lietuviai neišsivė Lietuvos

O jeigu prie nuosavybės atgauti bandančiųjų pridėsimė tuos, kurie pasiryžę grįžti ir užsienyje uždirbtąjį kapitalą investuoti į namus, ūkius, fabrikus ir kitokį nekilnojamą turtą, tai susirūpinimas darosi ne juokais didelis.

Ne šiaip iš eilinių turistų, bet iš Amerikoje besilankančių deputatų yra tekę nugirsti nuogastavimų, kad štai sugrįš iš užsienio broliai lietuviai su maišais dolerių, viską išpirks, o mes ir

likšime tokiais pat ubagai, kokiais mus padarė okupantas, jėga užmetęs iš Maskvos tvarkomą ūkio sistemą.

Baikštuolius bandžiau raminti, kad tokių iš užsienio atvykusių pirkėjų nebus daug, o svarbiausia, namą ar ūkį nusipirkęs, jo nesusipakuos į čemodaną ir neišsivės. Tos nuosavybės, kaip buvo, taip ir liks Lietuvoje, o "maišais" atvežtieji doleriai padidins Lietuvoje taip reikalingą svetimoms valiutos rezervą. Kaip jau minėjau, panašių rūpesčių nebuvo po 1918 m. atsistatėjusioje Lietuvoje. Atvirksčiai — užsienio lietuviai buvo pageidaujami ir laukiami.

Vienas Generaliniame Konsulate atsilankęs pretendentas j nuosavybės atgavimą buvo taip griežtai nusiteikęs kovai už savo teises, kad prašė jo nevardinti buvusiu savininku, o tiesiog savininku. Anot jo, buvusiuoju savininku vadinama asmuo, kuris nuosavybę pardavė arba legaliu būdu kam kitam perleido. Jei Lietuvos okupacija buvo nelegali, tai ir okupanto nelegalūs veiksmai privalo būti pašalinti, skriauda atitaisyta.

Bandžiau jam aiškinti, kad praktiškai vargiai tas būtų įmanoma, nes jo ūkis tikriausiai įjungtas į kokį kolūkį, kurio nebūtų galima išardyti, nesugriaunant jo gamybos pajėgumo. Jis sakėsi tą suprantas, bet kovojas už principą, kad jo teisė negalinti būti pažeista, kad jam turi būti atlyginta, duodant pakaitalą arba kompensaciją. Lietuvoje žmonės vėl turi išmokti gerbti privatinės nuosavybės teises, jei nori įgyvendinti privatizaciją ir būti įjungti į laisvos rinkos tvarkomą laisvojo pasaulio ekonominę sistemą.

Anot jo, dabartinė Lietuvos valdžia, išsukinėjama pripažinti jo teisę j ūkį, elgiasi, lyg ji pripažintų okupanto veiksmus teisėtai. Nustatinėjimas terminų pretenzijoms pareikšti j okupanto neteisėtai išplėstą nuosavybę arba reikalavima keltis j atgautą ūkį ir ten ūkininkauti, esąs grubus jo nuosavybės teisių pažeidimas. Jei praleidau patydom neteisėtai nustatytą terminą pretenzijoms pareikšti, tai kam tas mano ūkis teks — veikiausiai Lietuvos valdžiai. Vadinas, valdžia tės tą pačią Maskvos politiką — iš manęs neteisėtai atimtas ūkis yra valdžios nuosavybė. Anot jo, sava valdžia pakaitė iš Maskvos atėjusių plėšikų valdžią ir nelinkusi grąžinti teisėtiems savininkams iš okupantų paveldėtą grobį. Argumentacija esanti panaši j 1940 m. Lietuvon įsiveržusių Berlyno plėšikų, kurie teigė, kad grobį jie atėmė iš Maskvos plėšikų, o ne iš kokių buvusių savininkų. Trumpa kelerių metų okupacija neleido jiems savo planų įgyvendinti — perleisti Lietuvos nekilnojamą turtą nacių gauleiteriams.

Kaip jau minėjau, 1918-1940 metų laikotarpyje Lietuva užsienio lietuvių ne tik nebijojo, bet juos viliojo, lengvindama sąlygas Lietuvoje įsikurti, steigiant biznesus ar įsigyjant nuosavybes. Amerikos lietuviui gauti Lietuvos pasą užteko turėti gimimo metrikus ar bet kokį kilmės iš Lietuvos įrodymą. Pasų prašymai j naujai atidarytus Lietuvos konsulatus kasdien plaukė šimtais. Vieni juos išsimeinėjo, norėdami apsilankyti Lietuvoje, kiti — persikelti su šeimomis nuolatiniam apsigyvenimui. Amerikoje gimusieji šeimos nariai keliavo kaip Lietuvos piliečiai. Toks baubas, kaip dviguba pilietybė, tada dar neegzista-

vo, bent Lietuvoje jo nebuvo bijoma. Amerikos lietuvių antplūdis Lietuvoje buvo nemažas. Greitą Lietuvos ekonominį atkūrimą ir tos "kaimiečių tautos" atsparumą dvarponiams lenkams mūsų šimtmečių sąjungininkai aiškino dideliu Amerikos lietuvių ekonominiu ir kultūrinu įnašu j Lietuvos atstatymą.

Štai keletas nuostatų, lengvintųjų anais laikais Amerikos lietuviams apsigyventi ir įsikurti Lietuvoje.

1928 m. Konstitucijos 10-jam straipsnyje sakoma: "Lietuvos pilietis tačiau nepraranda savo pilietybės teisių, patapęs kurio Amerikos krašto piliečiu, jei atlieka tam tikras įstatymu nurodytas pareigas".

Vidaus Reikalų Ministerija 1937 m. bal. 15 d. išsiuntinėjo apskričių viršininkams aplinkraščių Nr. 50745 "Lietuvos vidaus pasų davimas Amerikos kraštų piliečiams", kuriame taip sakoma: "Ministrų Kabineto 1937 m. sausio mėn. 28 d. išaiškinimu, Lietuvos pilietis tapęs kurio Amerikos krašto piliečiu, nenuostija Lietuvos pilietybės. Todėl sekant šį išaiškinimą, tais atvejais, kai Lietuvos pilietis, tapęs kurio Amerikos krašto piliečiu ir vėliau apsigyvenęs Lietuvoje, prašo duoti jam Lietuvos pasą, jo prašymą reikia patenkinti pagal Vidaus pasams duoti taisykles, pažymint, kad duotas pasas einant Lietuvos Konstitucijos str. 10".

Apie dvigubą pilietybę 1938 m. Konstitucijos 13 straipsnis taip sako: "Įstatymo nustatytais atvejais pilietis, turėdamas svetimą pilietybę, gali ir nenustoti Lietuvos pilietybės".

Į Lietuvos Generalinį Konsulatą New Yorke atplaukė šiame straipsnyje apžvelgtieji atvejai yra būdingas atspindis daugumos Amerikos lietuvių nuotaikų. Paskubom priimti pilietybės ir nuosavybės grąžinimo įstatymai turės keistis ir neabejotinai keisis privatinės nuosavybės teisių respektavimo kryptimi.

Lietuvos atstatymas be užsienio kapitalų investicijų nebus įmanomas, bet tas kapitalas neskubės Lietuvon, kol nebus įsitikinta jo saugumu. Sąlyginis pripažinimas nuosavybės teisių j sovietinių okupantų konfiskuotą turtą ir to pripažinimo tamprus surišimas su pilietybe pasitikėjimo nekelia.

Vis tik užsienio lietuviai tiki, kad bus sudarytos palankesnės sąlygos po pasaulį išblaškytiems tėvynainiams įsijungti j mums visiems rūpimos Tėvynės ekonominės gerovės atstatymą. To reikalauja mūsų tautos ir valstybės interesai.

ŠVENTRAŠČIO SKAITINIAI GAVĖNIOS RIMČIAI

Kun. prof. Antanas Rubšys, ilgametis Šv. Rašto dėstytojas Manhattan College, Riverdale, NY, lietuvių vyskupų pakviestas, iš originalų verčia pilną Šv. Rašto tekstą j lietuvių kalbą.

Gavėnijos metu kiekvieną savaitę "Darbininke" bus spausdinamos ištraukos iš naujojo vertimo. Šiame numeryje — trumpas įvadas, paruoštas paties prof. Rubšio. Red.

-o-

Pradžios knyga

Pradžios knyga yra pirmoji Šv. Rašto knyga. Hebrajų kalboje ji prasideda žodžiu "BeRešit" — "Pradžioje". Žydai ją ir vadina BeRešit knyga. O graikiškasis Septuagintinis vertimas ją vadina "Genesis" — "Pradžios" vardu, nes jos turinys siejasi su pasaulio, žmonijos ir Dievo tautos kilmę. Krikščionys, vadindami ją Pradžios knyga, seka Septuagintinis pavyzdžiu. Pradžios knyga priklauso Penkiaknygei — Penkių Mozės knygu junginiui.

Įprasta Pradžios knygą skirstyti j dvi dalis: priešistorę — 1-11 skyrius ir pasakojimą apie Dievo tautos pradžią — 12-50 skyrius. Tai daroma remiantis skirtingu siužetu ir pasakojimo savybėmis. Žiūrint iš paviršiaus, atrodo, kad abi dalys sudaro vientisą pasakojimą, tačiau atidesnis jų skaitymas atskleidžia žymius skirtumus.

Pirmoji dalis, priešistorė, pasakoja apie Kūrimą ir Žmonijos pradžią, antroji gi aprašo savitą palikimą apie istoriškos tautos kilmę — Izraelio tautos protėvių ir promotės.

Priešistorėje kiekvienas pasakojimas aptaria Kūrėjo-Dievo ir žmonių pasaulio santykių modelį, vedantį j tai, kas gera ir j tai, kas bloga. Tuo tarpu pasakojimai apie protėvių ir promotės aprašo įvykius ir atsitikimus, sukūrusius Dievo tautos tapatybę.

Istorikasis pasakojimų apie protėvių ir promotės fonas yra ankstyvieji Artimųjų Rytų II prieškrėstinio tūkstantmečio šimtmečiai (2000-1500). Gi visos Pradžios knygos tikslas yra pasakoti apie Kūrėjo-Dievo rūpestį pasauliu — žmonija — ir paaiškinti ypatingąjį Izraelio Tautos vaidmenį istoriniame jo užmojyje.

Istorikasis Abraomo ir Saros pašaukimas įsijungti j Kūrėjo-

Dievo užmojų Pradžios knygoje yra lemtingas įvykis (žr. Pr 12, 1-3). Žmonija, darkoma nuodėmės — augančio žmogaus nedoro, kurio net Tvanas nenuplovo, yra bejėgė. Kūrėjas-Dievas atskiria iš šios trapios žmonijos vieną šeimą ir ilgai išsirenka Abraomą ir Sarą, pažadėdamas, kad jie ir jų palikuonys turės nepaprastą istorinę paskirtį, nes per juos Dievo palaima pasieks visas žmonijos tautas.

Pradžios knygoje yra daug labai svarbių tikėjimo tiesų: Dievas yra amžinas ir anapusinis, išmintingas ir geras; Dievas yra Kūrėjas: jis sukūrė ir palaiko Visatą; žmogus — vyras ir moteris — sukurtas pagal Dievo paveikslą ir panašumą; žmogus yra dužlus ir orus; žmogaus nuodėmė — įžūlumas Dievo sąskaita, nuodėmės pasėkmės ir žmogaus būklė. Nežinint bausmės už nuodėmę, Dievas veda žmogų j susitaikinimą išganyimo viltimi ir palaimos pažadu.

Abraomas gauna palaiminimą, nes tiki ir paklūsta. Jis bus palaiminimas ir visoms tautoms per palikuonis Izaoką, Jokūbą ir Jokūbo sūnus (Pr 12, 3; 18, 18; 22, 18). Ilgainiui, Mesijas, didžiausia žmonijos palaima, gims iš jų (žr. Gal 3, 8).

Nors Pradžios knyga ir turi aiškų planą ir tikslą, tačiau ji pernelyg sudėtinga, nes jos parašyme dalyvavo ne vienas Mozė, bet keletas autorių. Šiuolaikinis jos tyrinėjimas rodo, kad galutinė knygos redakcija įvyko VI a. prieš Kristų Babilonijos tremtyje.

Galutinis Pradžios knygos įkvėptas redaktorius pasinaudojo keletu šaltinių — rašytinių palikimų. Penkiaknygės tyrinėtojai juos įvardina Jahvistiniu (arba "J"), Elohistiniu (arba "E") ir Kunigiskuoju ("P") palikimu. Jahvistinis palikimas yra svarbiausias šaltinis savo senumu, mokymu ir tematinu nuoseklumu, kurį jis duoda visai Pradžios knygai.

Taigi jis sudaro šventąją išganyimo istoriją, nuolat atkreipdamas dėmesį j Dievo užmojo reiškinius įvykiuose ir žmonių gyvenime. Elohistinis palikimas buvo įkvėptojo redaktoriaus įjungtas j Jahvistinį pasakojimą nuotropomis, pavaizduojant Dievo įsijungimą per regėjimus ir sapnus. Šiame palikime angelai tarpininkauja tarp Dievo ir žmonių. Be to, Elohistiniame šaltinyje jaučiamas reikalus apsaugoti Dievo anapusiskumą. Jame vyrauja ir reiklesnis jautrumas doroviniam gyvenimui.

O Kunigiskasis palikimas — šaltinis apima chronologiją, sąrašus, genealogijas — elementus, kurie sudaro Pradžios knygos rėmus bei vienija jos turinį. J Jahvistinio ir Elohistinio šaltinių medžiagą jis įterpia teisiniu nuostatus, liečiančius šabo poilsį, apipjaustymą ir sandoras tarp Dievo ir Nojaus bei Dievo ir Abraomo.

Naujajame Testamente yra daug nuorodų j Pradžios knygą: Kristus yra antrasis Adomas, nuodėmė ir mirtis atėjo j pasaulį per Adomą, o nuteisinimas ir gyvenimas per Kristų (žr. Rom 5, 12-21). Nojus arka tampa simboliu Bendrijos, per kurią žmonės yra apsaugomi nuo amžinos mirties krikšto vandeni (1 Pt 3, 20-22). Abraomo tikėjimas laikomas pavyzdžiu visiems tikintiesiems: sūnaus Izaoko auka rodo j Kristaus, Dievo Sūnaus, auką. Be to, Bendrijos liturgija sieja Abelio ir Abraomo asmenybes su Kristaus saviuka.

Vilniaus operos solistė Irena Milkevičiūtė ir Vilniaus operos solistas Vaclovas Daunoras — Elzbietos ir Filipo rolėse G. Verdi operoje "Don Carlos". Juodu, akompanuojami Roberto Bekonio, atliks koncerto programą kovo 21 d. Weill Recital Hall (Carnegie Hall pastate). Nuotr. A. Reklis

Šv. Kazimieras ir pranciškonai

(atkelta iš 3 psl.)

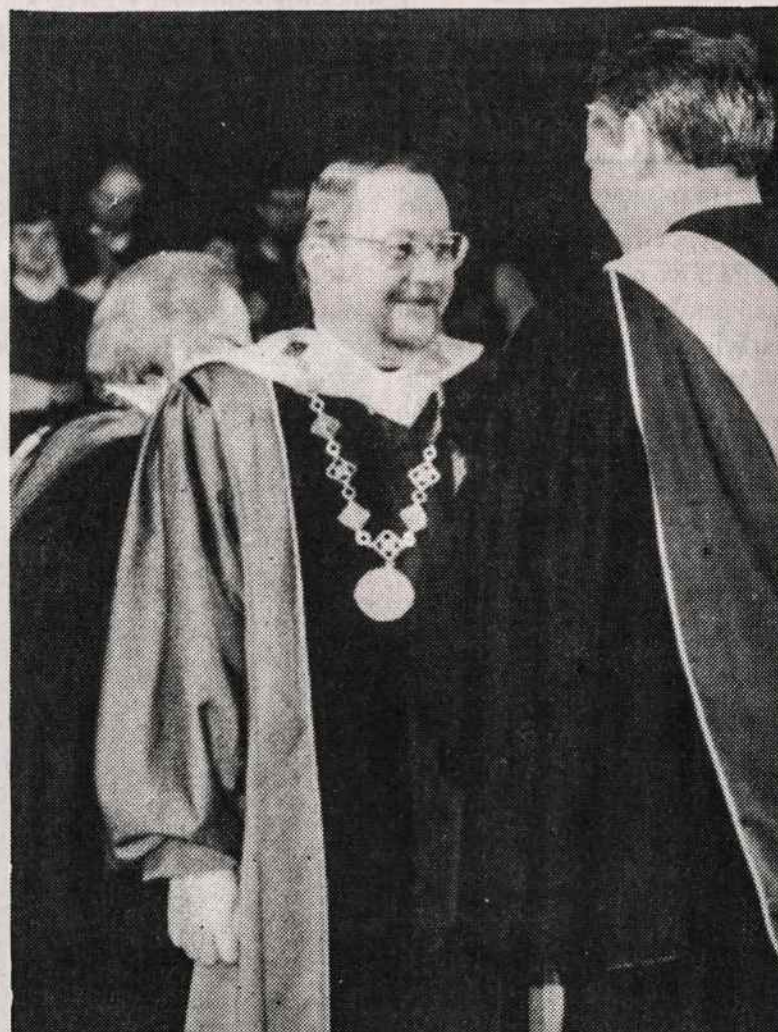
Jie vieni pirmųjų ėmė skleisti šv. Kazimiero kultą per meną. Pasitelkę lietuvių dailininkus, jie angažavo dail. Adomą Galdiką, ir šis sukūrė paveikslą — šv. Kazimierą, besimeldžiantį prie Kryžiaus. Paveikslas kabo pranciškonų vienuolyne Brooklyne. Tai gana originalus šv. Kazimiero kūrinys, be įprastinio vaizdavimo, kur šventasis vienoje rankoje laiko lelijas, kitoje — kryžių ir stovi tiesus prieš žmones. Brooklyne dar yra ir dail. Viktoro Vizgirdos sukurtas šv. Kazimieras.

Kennebunkporte yra dail. Zenono Kolbos vitražas mažojoje prieangio koplyčioje. Ten šv. Kazimieras irgi parodytas besimeldžias prie Kryžiaus. Didžiojoje koplyčioje yra skaldyto stik-

lo vitražas, kur dail. V. K. Jonynas šv. Kazimierą vaizduoja tradicinėje pozoje. Vasarvietėje, laiptų užsikime, dar yra kitas šv. Kazimiero atvaizdas, dail. V. Vizgirdos nutapytas ant lentos. St. Petersburg, FL, pranciškonų misijos koplyčioje, yra dail. sersers Mercedes tapytas šv. Kazimieras.

Reikia manyti, kad Lietuvoje atsikūrusi pranciškonų vienuolija dar labiau puoselės šv. Kazimiero kultą, suorganizuos naujų kūrinių, literatūros veikalų. Reikia dar priminti, kad pranciškonų leidžiamas "Darbininko" laikraštis yra išleides Jurgio Gliaudos romaną apie šv. Kazimierą — "Kovo ketvirtoji".

Visa tai prisimename, pasitikdami šv. Kazimiero šventę. Drauge raginame šv. Kazimiero kultą skleisti naujom formom.

Prof. Vytautui Landsbergiui vasario 9 d. Kaune, Vytauto Didžiojo universitete, įteiktas garbės daktaro laipsnis. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS NEW YORKE

Pamaldos Apreiškime

Brooklyne Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas vasario 16 d. pradėtas pamaldomis Apreiškimo lietuvių parapijos bažnyčioje. 11 val. ryto mišias koncelebravo vysk. Paulius Baltakis, OFM, vietos klebonas kun. Vytautas Palubinskas, lietuvių pranciškonų vienuolyno viršininkas Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, buvęs šios parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis, kun. Stasys Raila ir "Darbininko" redaktorius Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM.

Šventei pritaikyta pamokslą pasakė vyskupas. Po komunikos, kalbėjo Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis.

Mišių metu giesmės, o po jų ir JAV bei Lietuvos himnus, sugiedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Gintarės Bukauskienės.

Sujudės Židinys

Kultūros Židinyje buvo nemažas sujudimas dar prieš pamaldų pabaigą Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Dirbo virtuvė, rikiavo mažojoje salėje stalus. Prie salės didžiųjų durų jau rinkosi įvairios tarnybos, kurios bus reikalingos, kad žmonės tvarkingai sueitų į salę, sunėstų savo aukas. Visa tai reikia surašyti į aukų lapus.

Pasibaigus pamaldom Apreiškime, žmonės jau ėmė rinktis. Židinio kiemas pilnėjo, nes ten glaudžiai buvo sustatomi automobiliai.

Jau virto mada, kad tokiomis progomis galima papietauti Židinyje. Dabar pietus gamina jauna ir apskiri šeimininkė Birutė Šidlauskienė-Jurkūnaitė. Jai talkina jos vyras Linas Šidlauskas, jau gerai susipažinęs su Židinio administracija, veiklos ritmu. Valgiai yra geros kokybės, pavalgoma greitai ir sočiai. Veikia ir atgaivos baras.

Judėjimas vis didėja. Jau ir koridoriai pilni žmonių. Rengėjus tai gerai nuteikia. Tai reiškia —

lietuviai dar nėra "mirusios sielos", kurios jau nebesirūpina Lietuva.

Pradedamas minėjimas

Kaip įprasta, minėjimą rengia jungtinis komitetas, kurį sudaro: Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorko skyrius, LB New Yorko apygardos valdyba, Tautos Fondas. Pirmininkauja iš eilės. Šiemet ta pirmininkavimo pareiga teko Amerikos Lietuvių Tarybai. Jos atstovas, Vacys Steponis, vadovavo visiem parengimo darbams.

Minėjimas pradedamas 3 v. popiet. Pamažu prasiskleidžia scenos uždanga, ir prie pulato ateina pirmininkas Vacys Steponis. Pirma, kad tai didelio džiaugsmo šventė, nes Lietuva nepriklausoma.

Uždangai atsiskleidus, scenoje stovėjo Apreiškimo parapijos choras. Šauliam įnešus vėliavas, choras, vadovaujamas muzikės Gintarės Bukauskienės, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus.

Invokacijos sukaltė buvo pakviestas naujasis Viešpaties Atsimainymo parapijos klebonas kun. Kenneth Wicks. Jis nelipo į sceną, o sustojęs prie jos, pasinaudodamas garsiakalbiu, pasakė maldą, kurioje palietė svarbiausius lietuvių tautos reikalus bei prašymus. Kun. Wicks yra kilęs iš mišrios šeimos. Iš jo tėvo ir motinos pusės vis buvo vienas lietuvis. Jis senokai pramoko lietuviškai, pereitą vasarą praleido Lietuvoje, kad geriau apvaldytų lietuvių kalbą. Publika šiltai priėmė tas jo pastangas ir jo gražia malda pasidžiaugė.

Susikaupimo minute pagerbti žuvusieji.

Susėdus publikai, choras, Gintarės Bukauskienės diriguojamas, atliko dvi iškilmingas dainas: Lietuviais esame mes gimę — St. Šimkaus ir Kur giria žaliuoja, tai mano namai — irgi St. Šimkaus.

Gaila, kad programoje nebuvo įrašyta, ką choras atlieka. Tai

Vasario 16 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje vyko pamaldos, minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį. Mišias koncelebravo vysk. Paulius Baltakis, OFM, (viduryje), Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, klebonas kun. Vytautas Palubinskas, Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM, kun. Jonas Pakalniškis. Nuotraukoje nematyti koncelebravusio kun. Stasio Railos. Nuotr. Liudo Tamošaičio.

skriauda pačiam chorui ir nerūpestingumu paženkliina rengėjus.

Tolimesnei programai vadovauti pakviečia Astą Bilerienę, kuri laisvai valdo abi kalbas. Pirmausia ji trumpai pristato garbės svečius ir kalbėti pakviečia Lietuvos Respublikos ambasadorių prie Jungtinių Tautų Anicetą Simutį.

Metai iš metų jis kalbėjo tokiuose šventės minėjimuose, kalbėjo kaip Lietuvos generalinis konsulas dar anos Lietuvos, kuri jį čia atsiuntė. Lietuva gipaskui buvo okupuota. Ir tai jis visada savo kalboje prisimindavo ir baigdavo su viltimi, kad kartą Lietuva bus laisva.

Dabar Lietuva jau nepriklausoma, ir jis yra pirmasis jos ambasadorius Jungtinėse Tautose. Tai tikra džiaugsmo šventė. Išreikšdamas tą džiaugsmą, jis ir kalbėjo. Prisiminė, kaip ir kitos tautos džiaugiasi Lietuvos nepriklausomybe.

Toliau ryškino Vasario 16 aktą, jo svarbą. Prie to akto ir Aukščiausioji Lietuvos Taryba atsi-
stojo, 1990 m. kovo 11 d. paskel-

busi, kad vėl atkuria nepriklausomą Lietuvą. Net perskaitė tą atkūrimo aktą.

Kalbėjo ir apie tai, kas dedasi Lietuvoje, kaip vyksta jos darbas, ir baigė mintimis, kad visi sunkumai praeis — nepriklausomybė bus įtvirtinta, ekonomiškai sustiprės Lietuva, stiprės ir augs jos kultūra.

Proklamacijos ir rezoliucijos

Tokiose šventėse priimamos rezoliucijos, proklamacijos. Programos vadovė visa tai sumaniai atliko: ji supažindino tik su turiniu ir, kaip įprasta, prašė susukti — HI.

Rezoliucijos bus pasiųstos Amerikos prezidentui, Valstybės sekretoriui ir New Yorko valstijos gubernatoriui.

Kaip įprasta, į tokius minėjimus atsilanko miesto ir valstijos pareigūnai. New Yorko valstijos senato rezoliuciją perskaitė Peter Wytenus. Alfonsas Marcelynas kalbėjo lietuviškai ir perdavė gubernatoriaus proklamaciją. New Yorko miesto tarybos narys Walter Ward perdavė miesto burmistro ir miesto tarybos proklamaciją.

Assemblyman Frederick Schmidt, kuris metai iš metų dalyvauja Lietuvos nepriklausomybės minėjimuose, pasakė kalbą. Jis kasmet kalbėdavo, kad turėkime viltį, kad laisvės liepsna yra amžina. Jis karštai reaguavo, kad Amerika delsė pripažinti Pabaltijai kraštus. Lietuva įrodė, kad tankai nesustabdo laisvės troškimo. Nebijodama tankų ir sovietinio smurto, Lietuva tapo laisva.

Už šią kalbą publika jam nuoširdžiai plojo.

Svečio žodis

Iš Lietuvos yra atvykęs dr. Saulius Pečiulis, ekonomistas, kuris čia New Yorko biržoje stauzoja, mokosi, kaip tvarkyti biržos reikalus, nes birža organizuojama ir Vilniuje.

Svečias pirmiausia pasveikino Amerikos lietuvius su ta brangia mum švente — Vasario 16-ta. Prisiminė, kad daugelis tada

netikėjo, kai kovo 11 d. paskelbė nepriklausomybės atstatymą, sakė, ar verta tai daryti. Dabar jau aiškiai matome, kad tai buvo tikslus ir svarbus sprendimas. Kai buvęs Amerikos prezidentas Reagan Sovietų Sąjungą pavadino blogio imperija, tai Lietuva pirmoji žengė žingsnį ir išstojo iš tos imperijos. Mažytė Lietuva nugalėjo didžiulį slibiną Tarybų Sąjungą. Šiandien Tarybų Sąjungos jau nebėra, o Lietuva yra. Šią blogio imperiją likvidavo: Landsbergis, Jelcinas ir Ukrainos prezidentas.

Lietuvos herbas yra baltas žirgas, ir tegu tas žirgas visą laiką šviečia gėriu ir teisingumu. Tai priklauso nuo visų lietuvių. Lietuva yra nedaloma tauta. Visiems lietuviams tai privalu. Kad Lietuva yra nedaloma tauta, tuo jis įsitikino būdamas New Yorke.

Toliau savo kalboje dr. Pečiulis prisiminė dabartinį gyvenimą Lietuvoje, kad esą daug partijų, kartais ir nemaža ginčų, bet Lietuva yra demokratinė valstybė.

Ekonominiu žvilgsniu Lietuva yra geriausioje situacijoje iš visų buvusių sovietinių respublikų. Tačiau vistiek viskas brangta. Todėl jaučiama ir tam tikras nepasitikėjimas rytdiena. Kad padėtis pagerėtų, labai reikalinga pagalba iš užsienio. Gyvenimas vistiek eina pirmyn Lietuvoje. Čia gyvenant, kartais net sunku suprasti, su kokiom problemom susiduriama ten.

Palietė ir santykius su išeivija, kai čia jaudina pilietybės, nuosavybės klausimas. Tas problemas bus galima išspręsti.

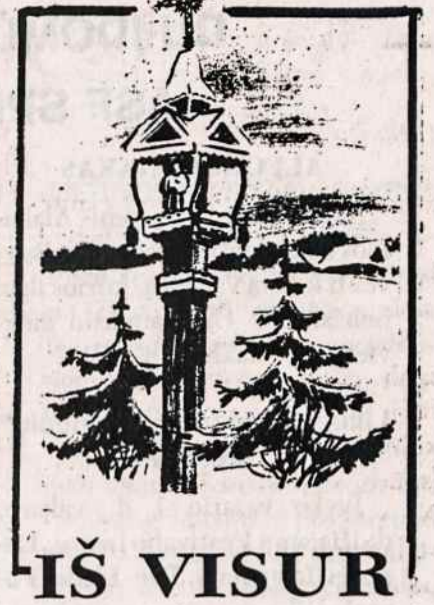
Baigdamas pakvietė išeiviją glaudžiau bendradarbiauti ir ekonomijoje, ir šiaip žmogiškuose santykiuose. Lietuva reikalinga išeivijos paramos, kaip išeivija reikalinga Lietuvos paramos.

Jo kalba buvo trumpa, jauki ir nuoširdi, publikos taip pat nuoširdžiai priimta.

Tuo ir buvo baigta pirmoji minėjimo akademinė dalis.

(p.j.)

(Bus daugiau)

IŠ VISUR

JAV LB Krašto valdybos vicepirm. Rimantas Stirbys ir Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Alg. Gečys buvo nuvykę į Baltimorę dalyvauti ten veikiančio aktyvaus politinio vieneto "Free Lithuania Committee" posėdyje. Tartasi dėl šio vieneto tolimesnės veiklos, organizuojant paramą Lietuvai. Vienetui vadovauja Edvardas Sinkora, jam talkina dr. Onilė Šeštokiėnė, Vincas Boris, Remigijus Balčiūnas ir kiti. Dabartiniu metu Baltimorės vienetas veda akciją, kad JAV Kongreso nariai skirtų lėšų Ignalinos atominės jėgų saugumo nustatymui.

— Dr. Antanas Razma vadovauja 1992 m. vasarą įvyksiančios Išeivijos Lietuvių IX-osios Tautinių Šokių šventės lėšų telkimo komisijai.

— Lietuvio žurnalisto premijai parinkti laimėtojai yra sudaryta komisija: Antanas Juodvalkis, Ramunė Kubiliūtė ir Ritonė Rudaitienė. Kandidatai siūlomi Antano Juodvalkio adresu: 6620 S. Rockwell St., Chicago, IL 60629. Telef. 312 925-0035.

— Montrealyje, Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje, 1991 metais buvo 4 krikštai, 1 vedybos ir 14 laidotuvių.

— Montrealyje, Aušros Vartų lietuvių parapijoje, 1991 metais buvo dvejos vedybos, 13 krikštų ir 20 laidotuvių.

— Lietuvių Fondo koncertas Chicagos Jaunimo Centro salėje įvyks kovo 15 d.

— Putnamo Seselių Atsinaujinimo Centre rekolekcijos šiais metais bus kovo 20-22 dienomis moterims, 28-29 vyrams ir moterims. Balandžio 11-12 visiems. Telefonas 203-928-7955.

— "Margutis" kovo 22 d. Chicagos Jaunimo Centro salėje rengia smuikininko R. Katiliaus ir pianisto A. Smetonos koncertą.

— Lietuvių Fondo suvažiavimas Chicagos Jaunimo Centro mažojoje salėje įvyks kovo 28 d.

— "Draugo" koncertas Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, Chicagoje, įvyks balandžio 4 d. Programą atliks Toronto "Volungės" choras.

— Lietuvių Opera (Chicago, IL) šį sezoną rengiasi Giuseppe Verdi keturių veiksmų "Otello" operos spektakliams, kurie bus balandžio 26 d. ir gegužės 2 d. Morton aukštesniosios mokyklos salėje, Cicero, IL. Visas partijas atliks lietuviai solistai.

— Jonas Činkus vadovauja Išeivijos Lietuvių IX-osios tautinių šokių šventės susipažinimo vakaro ruošimo komisijai. Susipažinimo vakaras įvyks šventės išvakarėse, liepos 4 d., vakare, Chicagos Lietuvių Jaunimo Centro patalpose.

— Nauji "Darbininko" skaitytojai: Edward Sedgwick, Jr., Deep River, CT; B. Budzinauskas, Waterbury, CT; Marija Kazakaitis, Waterbury, CT. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. "Darbininko" metinė prenumerata — \$20.

PIRMASIS LIETUVOS DIPLOMATINIS PRIĖMIMAS JUNGTINĖSE TAUTOSE

Lietuvos nepriklausomybės sukaktį paminėti Lietuvos ambasada Jungtinėse Tautose vasario 18 d. surengė priėmimą, kuriame dalyvavo tarp 200-300 svečių, jų tarpe daugelio valstybių ambasadoriai: Alžyro, Bahraino, Baltarusijos, Belgijos, Kanados, Kolumbijos, Kosta Rikos, Čekoslovakijos, Danijos, Estijos, Islandijos, Indijos, Indonezijos, Irano, Izraelio, Italijos, Latvijos, Lichtenšteino, Olandijos, Naujosios Zelandijos, Norvegijos, Lenkijos, Korėjos, Rumunijos, Pietų Afrikos, Ispani-

jos, Togo, Tunizijos, Turkijos ir Ukrainos.

Generalinis sekretorius Boutros-Ghali bei Suomijos, Vengrijos, Airijos, Japonijos, Mauritanijos, Filipinų, Singapūro, Švedijos, Rusijos Federacijos, Didžiosios Britanijos ir JAV ambasadoriai, negalėję, priėmime dalyvauti, atsiuntė savo pavaduotojus.

Priėmime dalyvavo ir kiti diplomatai, kaip pvz., Šventojo Sosto stebėtojas; JT organų atstovai, kaip pvz., iš Saugumo tarybos, spaudos atstovai iš CBS,

"The New York Times" ir TASO, keli prekybininkai bei išeivijos lietuvių visuomenės, spaudos ir radijo atstovai.

Svečius pasitiko ambasadorius Anicetas Simutis su žmona ir Ambasados štabo nariai Gintė Damušytė, Darius Sužiedėlis ir Algimantas Gureckas su žmona.

Priėmimas įvyko Delegates Dining Room patalpose. Prie įėjimo į salę, kur išsirikiavę Ambasados pareigūnai sveikinosi su svečiais, stovėjo Jungtinių Tautų ir Lietuvos Respublikos vėliavos.

Lietuvos delegacija prie savo ir JT vėliavų, pasirengusi pasitikti svečius Vasario 16 priėmime, kurį Lietuvos ambasada surengė Jungtinėse Tautose vasario 18 d. Dešinėje — ambasadorius Anicetas Simutis teikia paskutines instrukcijas savo patarėjui Dariui Sužiedėliui. Ambasadoriaus dešinėje: jo žmona, Gintė Damušytė ir Algimantas Gureckas su žmona. Nuotr. S. Narkėliūnaitės

DU ĮDOMŪS, VERTINGI ASF SPEKTAKLIAI

ALFONSAS NAKAS

Vasario 1 ir 2 dienomis Alabamos Šekspyro festivaly teko išgyventi keletą valandų, kurios ilgai neužsimirš. Čia pateiksiu kiekvieno spektaklio įspūdžius.

Lillianos Hellman "Lapučių" premjera

Įvyko vasario 1 d. vakare, didžiąjame Festivalio teatre. Lapučės (originalė The Little Foxes) laikomas vienu geriausių šios autorės scenos veikalų. Klasiško sukirpimo, beveik vienodo ilgumo trijų veiksmų, melodramatinis kūrinys. Didelėse scenose lengvas statyti dėl nesikeičiančių dekoracijų, nes viskas įvyksta per tris savaites tuose pačiuose ištaingiuose turuolių, medvilnės augintojų, namuose, vienoje pietinėje JAV valstijoje, 1900-ųjų liepos mėnesį.

Spektaklin atėję, negalėjome atsigrožėti atdara scena. Važiuodami Alabamos ir Georgijos greitkeliais, dažnai matome dviaukščius erdvius rūmus, kolononams papuoštus, baltai nudažytus. Šio spektaklio scena — vienų tokių rūmų vidus, dekoratoriaus Paul Wonsk atkurtas. Brangūs salono kilimai. Sofos, kušetės, kėdės, stalėliai — irgi viskas brangių medžiagų. Kelių švelnių spalvų aksomas. Už spindulius lauziančio stiklo durų — masyvaus valgomojo dalis. Puošnus sukti laiptai kyla į antrąjį aukštą, į prieškambarį, iš kurio durys veda į miegamuosius. Šitaip jaukiai prieš 90 metų gyvental!

Nepaisant pietietiško dialekto, vaidinimo slinktį sekti nesunku. Išskyrus du tarnus (moterį ir vyrą) bei milijonierių iš Chicago, kiti septyni vienos šeimos nariai. Tarp jų trys teigiami cha-

rakteriai, o keturi niekšingi gobšai, norj vienas kitą apsukti, iš tuoj statysimo medvilnės fabriko kuo daugiau, ar visą pelną pasiglemžti. Laimi žiauruolė Regina Giddens per savo vyro lavoną ir prarasdama vienintelės dukters meilę.

Reginos vaidmenį puikiai atlieka Alison Edwards. Ji graži, rafinuota šaltakraujė. Priešingai, dukterį Aleksandrą vaidinanti Mimi Earnest vaizduoja švelnią visiems, ilgai atlaidžią, ir motinai, tik didžiausios niekšybės akivaizdoje parodančią tvirtą charakterį. Greg Thornton, Reginos vyro Horace Giddens vaidmeny, vykusiai atskleidė apie jį susispietusių užmačius. Apie kitus aktorius skyrium nebe kalbėsiu. Tepasakyti, kad buvo puikus, jokių pastebimų klaidų nedarantis kolektyvas. Rež. Kent Thompson, ASF meno vadovas, sukūrė gerą, įdomų spektaklį.

Ak, pastatymo premjera! Premjerose ir dalis publikos — savo rūšies aktoriai. Ir dabar matėme, kaip į priekines eiles vilnijo audinių (minkų) kailiai, žvilgėjo papuošalai, kvėpėjo parvyžietiški parfumai. Tai šiandieninės aristokratės su taipgi išsiušušiais palydovais, Festivalio mecenatais. Kai kurie spektaklį išgyveno gal su nostalgija, scenoje matydami savo senelius ir prosenelius...

Drama apie "Blogo kraujo" kankinius

Vasario 2 dieninis spektaklis išgyventas mažajame Octagono teatre. Tai slegianti David Feldshuh drama Miss Evers' Boys (Paneles Evers vaikinai, gal vyrukai, bet ne berniukai, nes į sceną, prieš dešimtmečius, atei-

na jau subrendę, nelaimingi vyrai). Drama parašyta, remiantis prof. James H. Jones 1981 išleista faktų knyga "Bad Blood", tik, teisiniais sumetimais, veikėjams davus fiktyvias pavardes. Programa skelbiama, kad veikalas su pasisekimu vaidintas nuo 1989 m. keliose žinomose scenose tarp Minneapolisio ir Los Angeles ir laimėjęs Geraldine R. Dodge fundacijos naujų veikalų premiją.

Faktai tokie. Alabamoje, Macon'o ir dar penkiose apskrityse, tarp abiejų pasaulinių karų, negrų vyrų tarpe ėmė plisti sifilis. Macon apskrity, kurios 27,000 gyventojų 82% sudarė negrai, baisi liga buvo apsikrėtę 36%. Visi jie skurdžiai, mažų ūkių nuomininkai. Ligai daugelį suluošinus, baltųjų valdžia bandė juos gydyti tuomet turimais neefektingais vaistais, eksperimentuoti naujais, o mirusiųjų artimiesiems teikti 50 dol. pašalpą laidotuviams, jeigu leis daryti skrodimus. Šitaip valdžia elgėsi iki 1972 m., nors veiksmingas penicilinas atsirado tuoj po II Pas. karo. Tik po 1972 m. tyrimų paaiškėjo, kad beprasmiškai mirių nugydyti 399 negrai vyrai.

Tokia į kelis sakinius suglausta kraupi istorija, scenos veikalo pagrindas.

Didelės erudicijos (negras) režisierius Benny Sato Ambush, pasitelkęs šešis pajėgiausius aktorius negrus ir du baltodžius, sukūrė nepamirštamą spektaklį, kurio nugarkaulį sudaro keturi pacientai ir su jais eksperimentuojanti gail. seselė Eunice Evers. Per dvi su puse valandos žiūrovas turi išgyventi daug slegiančių, ašaras išspaudžiančių scenų. Bet taipgi daug gražių, įdomių momentų, kai nerafinuoti, bemoksliai žemdirbiai susikuria prošvaistes su dainomis, ritmiškais, lyg ritualiniais, šokiais.

Įdomiai išspręsta Eunice Evers pasirinkimo problema. Kadangi į epizodus sukapotas veikalas iškart persokinėja per kelerius metus, o vaidinimo gale daro 25-rių metų šuolį, tą pačią aktorę nebūtų galima pergriuoti, staigiai susendinti. Tai vaidina dvi moterys: jauną Eunice Evers — Judy Tate, baltaodė; 40-mečių pasenusią — juodaodę Phyllis Bash. Iš tikrųjų gail. seselė ir turi būti negrė, tik jaunos rolei tokios turbūt neatsirado, bet ką gi reiškę odos spalva, kai Judy Tate, pagarsėjusi scenos bei TV aktorė, taip puikiai į kolektyvą įsijungė! Ji su savo "vaikinukais" juokavo, koketavo, šoko, žaidė, džiugindama nelaiminguosius "blogo kraujo" kankinius, bet, jų nelaimei, liko ištikima savo profesijai, neišiduodama, kad "gydymas" beprasmiškas. Vyresnioji Eunice scenoje liko nuo pradžių iki galo, eidama mediumo, aiškintojos pareigas. Iš jos sužinodavome, kurie dabar metai, kas ir kaip su "medicininos traušiais" yra ar bus daroma.

Kai, pažymiais vertindamas, visiems duočiau po penketuką, Judy Tate ir du iš keturių "pacientų" verti po penkis su pliusu. Tai Kent Gash ir Derrick Lee Weeden. Jais žavėjomės jau peritame ASF sezone, jie ir čia darė savos rūšies stebuklus. Kent Gash sugebėjo žiūrovą liūdinti, o temperamentingais šokiais įvesti į tokią ekstazę, kad, nors visai ne vietoje, publika ėmė jam ploti. Kai gydytojas su sesele Eunice bene penkiais dūriais varė į Lee Weeden nugarkaulį storą adatą, po kiekvieno dūrio jis taip baisiai, bet vis skirtingai, reagavo, kaip tegali reaguoti genialus aktorius. Jo skausmu ėmė "sirgti" visi žiūrovai. O kai vienas ir kitas, beje, gyvi iki galo išlikę, po paskutinio 25-rių metų (iš viso po 40 metų) tarpo be pridėtinio grimo grįžo į sceną, tik gestais ir pantomima iškart tapo tikrais seneliais. Štai kur aktoriai!

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Alabama Shakespeare festivalio 1992 m. sezono "Miss Evers' Boys" pastatyme iš k.: Derrick Lee Weeden, Kent Gash, Judy Tate. Nuotr. Scarsbrook/ASF

Romas Dovydaitis, M.D., Dalton, PA, Darbininko prenumeratorai ir aukai atsiuntė 100 dol. čekį. Dosniam aukotojui nuoširdžiai dėkojame.

Dr. Gunda Žymantienė iš New York, NY, Darbininko prenumeratorai ir spaudos stiprinimui atsiuntė 75 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame.

Raymond Mėlinis, Manlapan, NJ, atsiuntė 40 dol. auką Darbininkui stiprinti. Nuoširdžiai dėkojame.

Sofija Savickas, Oak Brook, IL, prie prenumeratoro pridėjo 35 dol. auką. Labai dėkojame.

Jonas ir Dana Bilėnai iš Melville, NY, apmokėdami Darbininko prenumeratorą, kaip kasmet, atsiuntė 100 dol. čekį. Nuolatiniam dosniems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

A. Garbačiauskas, Chicago, IL, prie prenumeratoro pridėjo dosnią 110 dol. auką spaudos reikalams. Nuoširdžiai dėkojame.

Jonas Andriulaitis, Brooklyn, NY, atsiųsdamas prenumeratorą, aukoją spaudos palaikymui 80 dol. Nuoširdžiai dėkojame.

Monika ir Vitalis Lembertai, Santa Monica, CA, prie prenumeratoro mokesčio pridėjo Darbininkui 35 dol. Nuoširdžiai dėkojame.

Irena Mogenis, Elizabeth, NJ, mokėdama už prenumeratorą, pridėjo 35 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Neabejoju, kad Miss Evers' Boys ateis į daugelį scenų. Jeigu ir kiti režisieriai su kitais aktoriais pasieks tokių rezultatų, kaip Alabamos Šekspyro festivaly, siūlyčiau visiems spektaklį pamatyti.

Alabama Shakespeare Festivalio 1992 m. sezono "The Little Foxes" pastatyme Alison Edwards Reginos rolėje. Nuotr. Scarsbrook/ASF

V. VEBELIŪNO ĮSTAIGA PRANEŠA SVARBIAS MOKESČIŲ (TAKSŲ) ŽINIAS

1. New Yorko miesto gyventojai, sulaukę 65 metų ir turintys mažiau negu \$19,000 pajamų, gali sumažinti savo nuosavybių mokesčius (Real Estate Taxes) ligi 50%. Prašymus tam reikia priduoti ligi kovo (March) 15 d. 1992.
2. Kiekvienas savininkas gali duoti prašymą (Real Estate Tax) mokesčių sumažinimui dėl įvairių priežasčių. Protestai turi būti priduoti prieš kovo (March) 1 d.
3. Federalinių bei Vietos Mokesčių Reportai (Income Tax Filing) turi būti užpildyti ligi (April 15) balandžio 15 d. Tačiau šiai pareigai galima gauti automatinį pratęsimą ligi (August 15) rugpjūčio 15 d. Šis pratęsimas (Extension) turi būti išsiųstas ne vėliau (April 15) balandžio 15 d.
4. Naujai atvykusiems sve-

čiams, gavusiems bet kokias pajamas, yra patariama reportuoti mokesčių įstaigai. Dažniausiai taksai yra labai maži, arba iš viso jų nėra, bet šios pareigos atlikimas pozityviai padeda tolimesnei emigracijos eigai.

5. Kiekvienas gyventojas turėtų pasitikrinti savo uždarbio rekordus su Social Security Administracija kas treji metai. Tik tada galima atitaisyti gana dažnai pakliuvusias klaidas ir užsitikrinti savo pensijos kreditus.

Visais taksų ir finansų reikalais kreipkitės į:

Vytautas Vebeliūnas
Public Accountant and
Tax Counselor
86-01 114th Street
Richmond Hill, NY 11418
Tel: (718) 441-2811
Fax: (718) 847-3473

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1992

Balandžio 6 – 14	Liepos 6 – 21
Gegužės 4 – 19	Liepos 7 – 27
Gegužės 27 – birželio 12	Liepos 13 – 28
Birželio 1 – 16	Liepos 14 – rugpjūčio 3
Birželio 22 – liepos 7	Rugpjūčio 3 – 18
Birželio 23 – liepos 13	Rugpjūčio 17 – rugsėjo 1
Birželio 30 – liepos 20	Rugsėjo 14 – 30

- Keliauti galima su grupe ar pavieniui.
- Galima pirkti tik lėktuvo bilietą arba pilną ar dalinį patarnavimą Lietuvoje.
- Kainos nuo \$799 iki \$2,000. Teiraukitės dėl detalių.

VYTIS TRAVEL, Inc.

2129 Knapp St.
Brooklyn, NY 11229
Tel. 718-769-3300; 1-800-925-0119
FAX: 718-769-3302
TELEX: 216-282

The Lowest Air Fares to Vilnius (Via Warsaw)

New York – Vilnius \$622 (round trip)

\$402 (one way)

Chicago – Vilnius \$672 (round trip)

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, Suite 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707
Ask for Chris Dobrzynski

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418 718-441-6401

DARBO VALANDOS

MON —	9:00–3:00	THUR —	9:00–7:00
TUES —	9:00–3:00	FRI —	9:00–3:00
WED —	9:00–3:00	SAT —	9:00–12:00

CHICAGOJ: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629 312-737-2110

FLORIDAJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, Mi 48034 313-350-2350

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

Tarp gausių diplomatų Lietuvos priėmimo Jungtinėse Tautose buvo Kostarikos ambasadorė Emilia Castro de Barish, kurią lietuviai ypatingai šiltai sutiko, būdami jai dėkingi už tai, kad ji daugiau kaip 25 metus šiame tarptautiniame forume kėlė Lietuvos laisvės reikalą. Iš k.: dr. N. Bražėnas-Paronetto, I. Veblaitienė, L. ir prof. dr. J. Stukai, "Darbininko" red. dr. K. Bučmys, OFM, J. Simutienė, vysk. P. Baltakis, OFM, ambasadorė Al. ir I. Vakseliai, Tėv. L. Andriekus, OFM. Nuotr. Narkėliūnaitės

MIRĖ PETRAS JURGĖLA, LIETUVIŠKOS SKAUTIJOS ĮKURĖJAS

(atkelta iš 1 psl.)

dą. Paskutinius penkerius metus dirbo kariuomenės štabe, spaudos ir švietimo skyriuje, buvo leidinių redaktorius, kalbos taisytojas, vertėjas. Kariuomenėje tarnavo iki 1930 m. Iš jos pasitraukė, gaudamas kapitono laipsnį.

Į Ameriką grįžo 1931 m. Jo abu broliai, Kostas ir Julius, taip pat buvę Lietuvos kariuomenės savanoriai, dalyvavę Klaipėdos atvadavime, į Ameriką grįžo 1924 m. ir čia toliau mokėsi. Kostas buvo teisininkas ir istorikas, gaves daktaro laipsnį 1954 m. Buvo Amerikos Balso lietuviško skyriaus direktorius. Julius buvo medicinos gydytojas. Iš jų pirma mirė Julius, paskui Kostas.

Sugrįžęs į Ameriką, Petras įsijungė į lietuvišką visuomeninį darbą. 1932-1935 m. buvo Dariaus ir Girėno skridimo komite-

to sekretorius, vėliau paminklo statymo komiteto sekretorius, propagandos vedėjas. Veikė ir kitose organizacijose, Amerikos lietuvių legione, buvo jo vadu.

Skautų įkurėjas

Pats skautu buvo nuo 1915 m. rugsėjo mėn., skautininkas nuo 1917 m. rugpjūčio mėn. Skautybės idėją atvežė į Lietuvą. Voroneže 1917 m. įsteigė pirmąją lietuvių skautų ir skaučių draugovę ir jai vadovavo. Persikėlęs į Vilnių, 1919 m. įsteigė skaučių ir skautų skiltį. Vytauto ir Birutės draugoves, sudarė pirmąją lietuvių skautų tuntą.

Jis su kalbininku Jonu Jablonskiu nustatė terminus lietuviškai skautijai, surengė skautų vadovų kursus, skautų įstatus bei programą pritaikė Lietuvos reikalams, tuo padėdamas pagrindus. Apie skautų veiklą ir pačią

skautijos idėją daug rašė spaudoje. Lietuvoje išleido 6 knygeles skautams, kurios padėjo jiems organizuotis ir veikti. Visą laiką kaupė medžiagą Lietuvos skautijos istorijai. Ir šį stambų veikalą — "Lietuvos skautija", parašė jau Amerikoje, išleido 1975 m.

Spaudoje pradėjo reikštis nuo 1915 m. Rašė skautų, šaulių, karių laikraščiuose ir leidiniuose, 1923 m. redagavo "Skautą", 1925 ir 1927-28 buvo "Kardo" žurnalo techniniu redaktoriumi. Atvykęs į Ameriką, 1931-32 m. dirbo "Draugo" redakcijoje, 1937-38 "Vienybės" redakcijoje. Buvo "Lietuvos Aido" specialus korespondentas, 1936 m. leido ir redagavo žurnalą "Tauta".

Po Dariaus ir Girėno tragiško žygio į Lietuvą, surinko medžiagą apie lakūnus ir 1935 m. išleido knygą "Sparnuoti lietuviai —

Darius ir Girėnas".

Buvo surinkęs taip pat gausią medžiagą apie ateitininkus pirmose karo mokyklose laidose. Šis jo darbas liko neišleistas.

Iš lenkų kalbos išvertė Elenos Mnišek romano "Raupsuotoji" tris tomus, su broliu Kostu 1932 m. išvertė W. T. Scanlono apysaką — "Dieve, pasigailėk mūsų".

Velionis buvo dažnas "Darbininko" redakcijos svečias, ypač tais laikais, kai pranciškonų spaustuvėje rengė ir tvarkė savo didžiąją knygą — "Lietuvos skautiją". Buvo visada draugiškas, geros nuotaikos, mielai leisdavosi į pokalbius apie praeitį, Lietuvos skautijos raidą, veiklą Amerikoje.

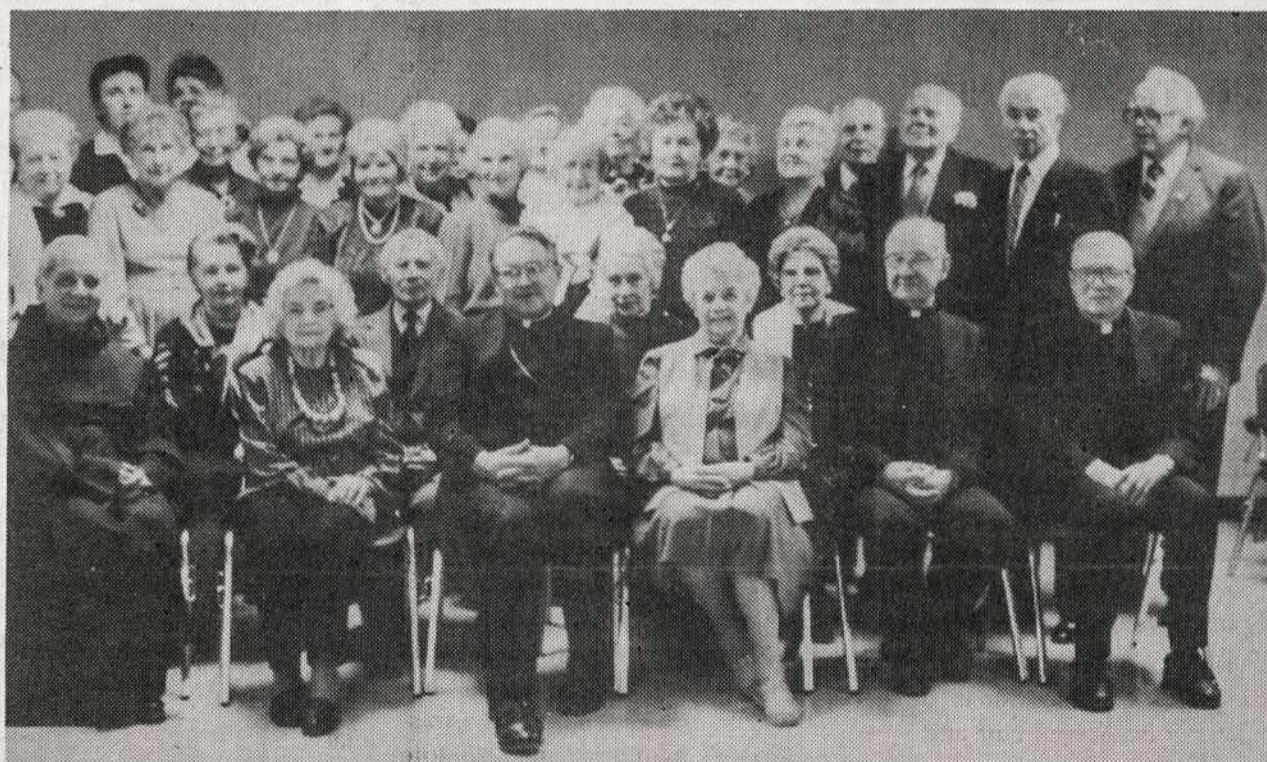
Laidotuvės

Velionis daug metų gyveno Union, NY, New Yorko artumoje. Jo sodyboje kadaise vykdavo LB Queens apylinkės lietuvių susirinkimai.

Skautiškoje uniformoje velionis buvo pašarvotas Lindenhurst šermeninėje. Atsisveikinta vasario 21 d., penktadienio vakare. Prie karsto maldas sukalbėjo vysk. Paulius Baltakis, OFM.

Apie velionio nuopelnus Lietuvai ir Bažnyčiai kalbėjo ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis, Lietuvos Skautų Sąjungos Tarybos vicepirmininkė v. s. L. Milukienė, LKVS Ramovės New Yorko skyriaus pirmininkas Aleksandras Vakselis, Lietuvos Šaulių Sąjungos Išeivijoje New Yorko kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas. Jis taip pat atsisveikino ir Lietuvių Bendruomenės NY apygardos vardu. Taip pat kalbėjo v. s. Alfonsas Samušis.

Lietuvos ir tremties skautų jungčiai ir karstą buvo įdėta Lietuvos žemės. Angliškai maldas sukalbėjo Our Lady of Perpetual Help parapijos vikaras. Po visų kalbų ir apeigų visiem padėjojo

Kultūros Židinio naudai veikusių bingo žaidimų talkininkai vasario 1 d. atsisveikinimo vakarienės proga. Vidury vysk. Paulius Baltakis, OFM, Kultūros Židinio statybos organizatorius, ir dr. Apolonija Radzivanienė, ilgiausiai dirbusi šiuose žaidimuose ir juos suorganizavusi.

NAUJAMETINĖ DOVANA KAUNO KONSERVATORIJAI

1991 m. rugpjūčio pabaigoje turėjau garbės susipažinti su atvykusiu į Kauną iš JAV, Elizabeth miesto, kompozitoriumi ir praktikai pučiamųjų instrumentų katedrai.

Sausio 3 d. per Caritas organizaciją gavome elektrinius "CONN" firmos vargonus, kuriuos dovanojo Juozas Stankūnas ir Julius Veblaitis.

Gerbiami ponai, nuoširdžiai Jums dėkoju Kauno konservatorijos pedagogų, studentų ir savo vardu. Jūs praturtinote mus labai reikalingais instrumentais, kurių Lietuvoje už rublius įsigyti negalėjome.

Linkime J. Stankūnui ir J. Veblaičiui geros sveikatos, sėkmės, ir tepadeda Jums Dievas.

Su pagarba ir dėkingumu,

pinigus prieš Kalėdas Berlyne pirkome per 20 išilginių (block) fleitų, kurios būtinos pedagoginei praktikai pučiamųjų instrumentų katedrai.

Sausio 3 d. per Caritas organizaciją gavome elektrinius "CONN" firmos vargonus, kuriuos dovanojo Juozas Stankūnas ir Julius Veblaitis.

Gerbiami ponai, nuoširdžiai Jums dėkoju Kauno konservatorijos pedagogų, studentų ir savo vardu. Jūs praturtinote mus labai reikalingais instrumentais, kurių Lietuvoje už rublius įsigyti negalėjome.

Linkime J. Stankūnui ir J. Veblaičiui geros sveikatos, sėkmės, ir tepadeda Jums Dievas.

Su pagarba ir dėkingumu,

dekanas
doc. Ramutis Čepinskas

NESIŪSKITE PINIGŲ LAIŠKUOSE!

Per Vilniaus radiją ne kartą buvo kartota: nesiųskite į Lietuvą dolerių laiškuose. Dabar jau aišku, kad tuos laiškus atidarydavo pašto tarnautojai, išimdavo pinigus, o laiškus sunaikindavo. Panevėžyje laiškus išmetė į šiukšlyną, kur surado policija. Jau esą sulaikytų pašto tarnautojų Panevėžyje, Šiauliuose, Marijampolėje.

Yra daugybė atvejų, kad laišku su pinigais nepasiekia adresato. Vienas kunigas savo dešimčiai draugų pasiuntė Kalėdom po 10 dol. Negavo nė vienas. Kitas šimtainei pažįstamų siuntė po vieną dol., gavo tik labai retas, kurio laiško nepatikrino.

Siųsdami pinigus laiškuose, šelpiate ne Lietuvą, bet Lietuvos "mafiją". Saugu siųsti tik perduodant per patikimus žmones — iš rankų į rankas arba per banką, jei adresatas turi einamąją valiutinę sąskaitą.

Dar blogiau — nukenčia ir siuntėjai, kurie siūnčia svarbius

sūnus Antanas.

Laidojimo pamaldas buvo vasario 22 d., šeštadienį, 10 val. Our Lady of Perpetual Help bažnyčioje.

Po pamaldų Lietuvos Skautų Sąjungos pirmūno vyr. skautininko kap. Petro Jurgėlo karstas palydėtas į Šv. Karolio kapines. Palydėjo giminės ir skautai. Ten sukalbėtos maldos ir sugiedota skautiška giesmė. Palaidotas šalia savo tėvų ir brolių.

Laidotuvės buvo skautiškai kuklios ir jaudinančios. Liko du sūnūs — Antanas ir Raimundas. Liko ir jo asmeninė biblioteka, daug įvairių rankraščių, nuotraukų. Būtų gera, kad toji medžiaga nežūtų ir patektų į archyvus, bibliotekas. (p.j.)

laiškus. Plėšikai, nors dolerių ir neranda, laiškus visticiek sunaikina, ir dokumentai žūva.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS PER RADIJĄ

Dr. Jono Lenktaičio rūpesčiu, jau 21-ąją kartą per New York Times radiją Lietuvos nepriklausomybės šventės proga surengtas minėjimo koncertas.

Minėjimas buvo Robert Sherman vadovaujamoje "From the Listening Room" programoje nuo 10 iki 12 val. nakties. Vasario 15 d., šventės išvakarėse, Lietuvai buvo paskirta antroji programos dalis.

Vadovas Robert Sherman padarė įvadą, paaiškindamas kokia proga tai daroma. Pradėjo M. K. Čiurlionio simfonijos "Jūros" ištrauka, drauge pacituodamas Vytauto Landsbergio žodžius. Priminė, kad jis pats yra muzikas, ir jo gražūs sakiniai drauge apibūdino ir visą Lietuvą, jos troškimus.

Su įvadu buvo pagroti kompozitoriaus Balio Dvariono trys kuriniai. Grojo dirigento Sauliaus Sondeckio vadovaujamas orkestras.

Ariją iš Jurgio Karnavičiaus operos "Gražina" ir Vlado Jakubėno dainą — "Vieni sako tu maža" su orkestru dainavo Algis Grigas. Programos vadovas padarė įvadą, išversdamas dainos prasmę.

Muzikos mėgėjams programa paliko gerą įspūdį, ir tekstas taip pat paliko gražius prisiminimus, kad moka taip kultūringai ir prasmingai prisiminti Lietuvos nepriklausomybės šventę, išreikšti savo džiaugsmą, kad Lietuva jau laisva.

Kas galite, parašykite padėkos laiškelius tam lietuvių bičiuliui Bob Sherman ir radijo stočiai. Dėkojame ir dr. J. Lenktaičiui už triušą, tokią programą įtvirtinant radijo stotyje.

Juozas Kontautas, Centerville, MA, prie prenumeratos parėmė "Darbininką" 35 dol. auka. Nuoširdžiai dėkojame.

W. Markalonis, Reynoldsville, PA, atsiųsdamas prenumeratą pridėjo 43 dol. auką "Darbininkui". Labai ačiū.

R. Ramonas, Linden, NJ, prie prenumeratos prisiuntė "Darbininkui" 60 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Stefa Dimas, DDS, Middle Village, NY, "Darbininko" prenumeratą užmokėjo, atsiųsdama 75 dol. čekį. Dsniai nuolatinei aukotojai nuoširdžiai dėkojame.

Sofija Plechavičius, Dobbs Ferry, NY, "Darbininko" spaudai palaikyti atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Uršulė Maceikonis, Elizabeth, NJ, prie "Darbininko" prenumeratos mokesčio pridėjo 40 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

ĮDOMI KELIONĖ Į LIETUVĄ IR NORVEGIJĄ

1992 m. gegužės 11 – 25 dienomis

15 dienų kelionė:

4 dienos Vilniuje, 2 dienos Kaune, 1 diena Šiauliuose, 3 dienos Palangoje, 3 dienos Bergen, Norvegijoje.

Kelionės kaina \$2,489.00.

Keleivius lydės kun. Jonas Rikteraitis, Šv. Andriejaus parapijos klebonas, New Britain, CT; kun. Pranciškus Karvelis, Šv. Juozapo parapijos klebonas, Waterbury, CT; ir "Baltic Tours" palydovas.

Išvykstama ir grįžtama per Newarko aerodromą, naudojama Scandinavian Airlines.

Depozitą (\$300.00) ir rezervacijos priima:

Rev. John Rikteraitis St. Andrew's Church P.O. Box 515 New Britain, CT 06050 Tel. (203) 224-0341	Rev. Francis Karvelis St. Joseph's Church 46 Congress Street Waterbury, CT 06708 Tel. (203) 754-1557
--	--

Baltic Tours
77 Oak Street, Suite 4
Newton, MA 02164
Tel. (617) 965-8080

A. A. TUREI HASSELBERGUI

mirus, jo žmoną Janiną, Algį Brazauską ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Kęstutis Jonynas
ir dukterys

Artimam Skautininkui

A. A.

Kpt. v. s. PETRUI JURGĖLAI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo sūnus ir šeimą. Tik maldą Tau, Pirmūne, skiriame.

V. s. Alfonsas ir Donata
Samušiai

PADĖKA

Mylimai žmonai, seseriai ir tetai,

A. A.

JULIJAI KUNIGĖLIENEI,

staiga mirus, nuoširdžią padėką reiškiamo kunigams, sukalbėjusiems maldas koplyčioje bei tarusiems atsisveikinimo žodį; visiems giminėms, draugams, pažįstamiems, išreiškusiems užuojautą žodžiu, raštu ar per spaudą, puošusiems karstą gėlėmis, užprašiusiems mišias, apsilankiusiems koplyčioje ar palydėjusiems į Cypress Hills kapines.

Ypatingą padėką reiškiamo kunigams, aukojusiems mišias ir už maldas prie kapo. Nuoširdžiai ačiū Jums visiems!

Dideliame skausme likę:

vyras — Pranas
sesuo — Kazimiera
sesers sūnūs — Egidijus ir Saulius
su šeimomis

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas .... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

"Darbininko" redakcija už skelbimų turinį neatsako ir jų kalbos netaiso.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, vasario 26 d. išvyko į Lietuvą dalyvauti arkivyskupo Audrio Bačkos ingrese Vilniuje ir Lietuvos vyskupų konferencijoje. Grįžta kovo 12 d.

Caritas organizacijos, veikiančios Lietuvoje, generalinė sekretorė Albina Pajarskaitė ir Caritas diagnostinio centro direktorė Elva Marčiulionienė vasario 14 d. atvyko į Ameriką. Čia jos lankosi įvairiose lietuvių centruose, supažindina su Caritas veikla. Vasario 20 d. jos buvo ir Lietuvių Religinėje Šalpoje Brooklyne. Ten turėjo progos pasikalbėti su spaudos ir informacijos atstovais apie savo darbą bei rūpesčius. "Darbininko" skaitytojai bus vėliau supažindinti su Caritas organizacijos persitvarkymu ir veiklos planais. Viešnios į Lietuvą grįžta kovo 24 d.

Elena Valiūnienė, buvusio VLIKo pirmininko dr. K. Valiūno našlė, gavo užuojautos laišką iš Amerikos prezidento George Bush. Prezidentas reiškia užuojautą savo ir žmonos Barbaros vardu. Laiške rašoma, kad velionis turėjo progos pasidžiaugti, nes sulaukė Lietuvos nepriklausomybės, dėl kurios jis tiek daug darbavosi. Velionis savo darbu ir veikla stiprina ryšius tarp Amerikos ir Lietuvos žmonių. Tai ilgai išliko žmonių atmintyje. Draugai visada prisimins našlę, ir tai padės pakelti jai sunkias dabarties dienas.

Elizabeth, NJ, Lietuvos Vyčių 52 kuopa kovo 1 d. švęs šv. Kazimiero šventę. Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioje klebonas kun. Al. Žemeikis 11 val. ryto aukos mišias. Po jų pietūs parapijos salėje. Pagrindinis kalbėtojas bus Julius Veblaitis, smuikininkas ir pedagogas. Jis pereitą vasarą lankėsi Lietuvoje ir tenyškėiams mokytojams dėstė anglų kalbą. Kovo 1 d. pasidalins su klausytojais savo įspūdžiais iš Lietuvos.

Už mirusius "Perkūno" choro narius mišios bus aukojamos kovo 1, sekmadienį, 11 val. Apiešimo parapijos bažnyčioje. Choro buvusi valdyba prašo visus perkūniečius ir jų draugus dalyvauti šiose prisiminimų mišiose, tuo pageriant buvusius dainininkus, iškeliusius amžinybėn.

Kun. Juozas Pragulbickas, Elizabeth, NJ, Darbininko nuolatinis ir dosnus rėmėjas, kaip ir kasmet, taip ir šiemet, užmokėdamas už dvi prumeratas, dar pridėjo 70 dol. auką. Nuoširdžiam Darbininko rėmėjui labai dėkojame.

Kaziuko mugė, rengiama NY skautų, bus kovo 8 d. Kultūros Židinyje. Visuomenė kviečiama dalyvauti ir nuotaikingai praleisti laiką, apsipirkti ir paremti skautų organizaciją.

Kasa, Lietuvių Federalinė Kredito Unija, Lietuvos nepriklausomybės šventės proga, vasario 14 d., penktadienį, savo darbo valandomis surengė "Open House". Svečiai buvo pavaišinti kava ir pyragaičiais.

A. a. Elzės Šilbajorienės atminimui gruodžio mėn. Kultūros Židiniui aukoją šie asmenys: Pranas ir Ina Gvildžiai 50 dol., Vitas ir Lilė Milukai 50 dol., A. ir V. Jankauskai, V. ir V. Matušaičiai, M. Šalinskienė po 25 dol., A. ir J. Vyčiai 20 dol., O. Barauskienė, E. Kezienė, K. ir E. Milukai, H. ir E. Zwickis po 20 dol. K. Židinio valdybos pirmininkui Antanui Mičiuliniui staiga susirgus, aukotojų sąrašas nebuvo laiku pristatytas, todėl valdyba atsiprašo ir kartu nuoširdžiai dėkoja aukotojams.

Parduodamas vieno akro žemės sklypas Giraitėje, Ashford, CT, tarp Hartfordo ir Putnamo. Skambinti 516 671-2393.

— Į Lietuvą šiuo metu pigiausi skrydžiai yra per Lenkiją — \$622 į abi puses. Dėl informacijų skambinti agentūrai "Vytis" 718 769-3300.

New Yorko skautai/skautes ir vyr. sk. židynys "Vilija" maloniai kviečia visus į

KAZIUKO MUGĖ

1992 m. kovo 8 d., sekmadienį, Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 12 val. Šv. Mišios — atidarymas tuoj po Šv. Mišių
Įvairūs pirkiniai, žaidimai, kavinė, pietūs, baras, loterija.

RAIMUNDAS KATILIUS,

Žinomas Lietuvos smuikininkas, sėkmingai gastroliavęs Europoje, debiutuos New Yorke
1992 m. kovo 8 d., sekmadienį, 5:30 v. popiet
WEILL RECITAL HALL
(Carnegie Hall pastate)
7th Ave. & 57th Street, New York, NY
Akompanuoja LARISSA LOPKOVA
Įėjimo kaina — 15 dol.
Studentams ir pensininkams — 10 dol.
Bilietus galima įsigyti iš anksto:
Aldona Kepalaitė — (212) 724-5720
Aldona Mackevičienė — (718) 380-5442
Laima Šileikytė - Hood (212) 982-1335
ir vakare prieš koncertą — salės kasoje.

Koncertą rengia ir visus atsilankyti kviečia
LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KULTŪROS TARYBA

KASA, Lietuvių Kredito Unija, vėl teikia čekių sąskaitos patarnavimus. Pereitą savaitę buvo išsiuntinėti pranešimai visiems nariams, kad čekių rašymo sąskaitos yra sustabdomos. Nariai labai pageidavo tos sąskaitos neuždaryti, ir KASOS vadovybė, atsižvelgusi į tą pageidavimą, nutarė ir toliau teikti savo nariams čekių sąskaitų patarnavimus.

Leonas Jonušis mirė vasario 17 d. Buvo pašarvotas Shalins laidojimo namuose. Atsiveikimas buvo vasario 19 d. Vasario 20 d., po mišių V. Atsimainymo bažnyčioje Maspeth, velionio palaikai sudeginti Fresh Pond krematoriume. Liko žmona ir sūnus Jonas. Velionis buvo 71 metų, gimęs Klaipėdoje. Amerikoje gyveno įvairiose New Yorko apylinkėse. Paskutiniu laiku gyveno Riverside, NY. Buvo mašinių projektuotojas. Dirbo Berkeley Photo NY, CBS Stamford ir paskutinė darbo vieta, kur bedirbdamas susirgo ir mirė, buvo Qualex Jersey. Čia išdirbo 12 metų. Velionis mėgo poeziją ir literatūrą, literatūriniais klausimais retkarčiais skambindavo į "Darbininko" redakciją.

Alfonas Konce paguldytas St. Mary Immaculate ligoninėje, 153 St. ir 87 Ave., Jamaica. Jo telefonas: 291-3300, Ext. 3530.

PIRŠLYS IEŠKO GYVENIMO DRAUGĖS — lietuviavaitė — merginos — našlės — draugės, arba motinos su maža mergaite, arba "single parent", kuri galėtų gyventi kartu ir prižiūrėti senesnio amžiaus žmones ir jų namus, jų turtą, sveikatą ir slaugyti ligoje "Senior Citizens". Gali kreiptis gyvenant Amerikoje, Kanadoje, Lietuvoje ar kitur. Kreiptis: Joseph Lugan c/o John Conwood, P. O. Box 21270, Jamaica, NY 11421, USA.

Du kvalifikuoti statybininkai lietuviavaitė, nebrangiai galį atlikti įvairius statybos bei apdailos darbus, yra susipažinę su JAV elektros kodu bei įvairius stiliaus dažymo darbais. Telef. 718 386-1635. Klausiti Broniaus arba Felikso. (sk.)

Antrų metų studentė Lietuvoje nori susirašinėti su studijuojančiu jaunuimu Amerikoje. Nori pasikeisti nuotraukomis ir pramokti anglų kalbos. Adresas: Laura Zaskveičiūtė, Kaunas 3031, Draugystės 4-38. Lithuania.

Atostogos saulėtoje Floridoje. Kambarys ir prausykla, vėsiniimas, apšildomas baseinas, pusrūčiai — savaitei 200 dol. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitei 150 dol. Arti parduotuvų ir pajūrio. Skambinti arba rašyti A. Zupko, 5886 Guest Court, North Port Myers, FL 33903, USA. Telef. 813 656-5886. (sk.)

ROMAS PUKŠTYS vyksta į Lietuvą kovo gale. Pinigai pervedami doleriais prieš Šv. Velykas. Atsiskaitymas iki kovo 23 d. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. 312 436-7772.

KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsimeiti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.55 už svarą. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, batus, medžiagas, maistą bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į: G.T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430-7334.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

GUDAI UŽSIGEIDĖ VILNIAUS

"The New York Times" vasario 25 d. laidoje atspausdino Reuters agentūros pranešimą iš Minsko, kad ten vasario 24 d. Belarus (Gudijos) užsienio reikalų ministras Piotr Kravčenko pareiškęs pretenzijas į Lietuvos pasienio teritoriją, neabejotinai siekiančias net iki Vilniaus.

Šiuo savo pareiškimu Kravčenko nustebinęs Europos Bendruomenės delegaciją oficialių priešpriečių metu, tardamas, kad jis nori tą klausimą pastatyti prieš tarptautinę visuomenę. Jis skundėsi, kad Lietuva atsiskanti tartis, bet jis viliasi, jog ginčas bus išspręstas taikiu būdu.

Kai Bendruomenės atstovas paklausęs Gudijos ministrą, ar tos jų teritorinės pretenzijos liečiančios ir Vilnių, kuris esąs vos 30 km nuo sienos, ministras atsakęs "Taip", bet pridėjęs, kad šiuo metu kalbama tik apie pasienio sritis.

Petro Geniušo, pianisto virtuozo koncertas, vasario 23 d. Kultūros Židinyje praėjo pakiliai, susilaukęs publikos nuoširdaus priėmimo. Koncertą rengė Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko Klubas. Pianistas vasario 15 d. koncertavo So. Carolinoje, vasario 16 d. Washingtono, iš ten keliavo į Clevelandą susitikti su simfoninio orkestro dirigentu. Į Lietuvą grįžta vasario 26 d. Rudenį jo koncertas rengiamas Lincoln Centre, NY.

Turė Hasselberg mirė vasario 20 d. 3 val. ryto Yonkers ligoninėje. Gimė prieš 91 metus Švedijoje. Mirus jo motinai, kai jis buvo tik 6 metų, greitai netekęs šeimos šilumos, 14 metų būdamas, gavęs darbo ant laivų, išvyko į pasaulį. Į Švediją niekad negrįžo. Liko našlė Janina Brazinskienė - Hasselbergienė, nuoširdžiai lengvinusi jo paskutines ligos dienas, posūnis architektas Algirdas Brazinskas su dukra Regina, sūnum Algirdu, jr. ir jų šeimomis. Po religinių apeigų palaidotas Yonkers St. Joseph kapuose vasario 22 d.

Juozas Kazlauskas, Waterbury, CT, aukoja Darbininkui 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame.

Smuikininkas Vilhelmas Čepinskis ir pianistas Povilas Stravinskas atlieka meninę programą vasario 16 d. Kultūros Židinyje Lietuvos Nepriklausomybės šventėje. Nuotr. Vytauto Maželio

Lietuvių-Amerikiečių klubas šiaurinėje Jersey dalyje kviečia narius ir prijaučiančius į susirinkimą, kuriame bus supažindinama su naujais valdybos nariais. Susirinkimas vyks kovo 6 d., 7 val. vak. Morris County College, Student Center, Faculty Dining Room.

Aldona Pintsch dėsto lituanistiką County College of Morris. Kursas "Lithuanian Culture" prasidėjo vasario 6 d., o kursas "Lithuanian Language" prasidės balandžio 23 d.

Juozas Pažemėnas, Queens Village, NY, Darbininko prumeratą apmokėjo, atsiųsdamas 75 dol. čekį. Dosniam Darbininko spaudos rėmėjui nuoširdžiai dėkojame.

Parduodamas didelis trijų kambarių butas su balkonu, trečiame aukšte. Namas prie pat katedros Kaune. Skambinti dr. Natalijai po 10 val. vak. 718 859-7416.

NIJOLĖS ŠČIUKAITĖS KONCERTAS KULTŪROS ŽIDINYJE

Lietuvos iškili estradinės muzikos dainininkė Nijolė Ščiukaitė atvyksta į New Yorką ir kovo 14 d., šeštadienį, koncertuoja Kultūros Židinyje.

Šį koncertą rengia LB Queens apylinkės valdyba ir kviečia visus atsilankyti ir jaukioje "naktinio klubo" nuotaikoje praleisti vakarą su šia žymia ir nuotaikinga dainininke. Įėjimas vienam asmeniui — 12.50 dol.

MAISTAS ŠV. VELYKOMS pristatomas į namus Lietuvoje. Virš .55 SVARŲ: dešros, sūris, aliejus, kava, cukrus, vaisiai ir kt., \$85. 22 SVARAI vien tik mėsos gaminių, \$85. 11 SVARŲ dešrų, 6 dežutės amerikietiškos kavos, \$58. Prie visų siuntinių galima pridėti aspirino ir vitaminų. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772.

IŠKILIŲJŲ LIETUVOS VALSTYBĖS OPEROS SOLISTŲ

KONCERTAS

New Yorke

LIETUVIŲ FONDO 30 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI

Irena Milkevičiūtė
sopranas

Vaclovas Daunoras
bosas

Robertas Bekionis
pianistas

Koncertas įvyksta 1992 m. kovo mėn. 21 d., 5:30 v. popiet
WEILL RECITAL HALL at Carnegie Hall
57th Street and 7th Avenue (Entrance from 57th)

Orchestra \$20.00 Balkonas \$15.00

Bilietus galima užsakyti paštu:
L. Milukas, 111 Grohams Lane, Plainview, N.Y. 11803 Tel.: (516)-681-6172
Čekius rašyti: Lithuanian Foundation, Inc.

Bilietų platintojai:
V. Kulpa (718) 847-6270; namų (vakare) (718) 846-1056
J. Veblaitis (908) 687-4943 New Jersey

LAUKIAME VISŲ!

Rengia

LIETUVIŲ FONDAUS